

Upravištvu: Ljubljana, Pucinijska ulica 5.
Telefon št. 31-22, 31-23, 31-24

Inseratni oddelki: Ljubljana, Pucinijska ulica 5 — Telefon št. 31-22, 31-23
Podružnica Novo mesto: Ljubljanska cesta 42
Izključno zastopstvo za oglede iz Italije in inozemstva: UPI S. A., MILANO

Računi: za Ljubljansko pokrajino pri pošto-
čkovnem zavodu št. 17.749, za ostale kraje
Italije: Servizio Conti, Contr. Post. No 11-3118

JUTRO

Izhaja vsak dan razen ponedeljka.
Mesečna naročnina 25 lir.

Uredništvo:
Ljubljana — Pucinijska ulica št. 5.
Telefon št. 31-22, 31-23, 31-24

Rokopisi se ne vračajo.

Feindlicher Brückenkopf über den Albert-Kanal zerschlagen

Erbitterter Widerstand im Raum von Lüttich und Metz — In zwei Tagen über 100 Feindpanzer abgeschossen — Verge an der adriatischen Küste — Schwerste Kämpfe bei Sanok, Warschau und Ostrolenka — 133 Terrorflugzeuge durch Jäger und Flak vernichtet

Aus dem Führerhauptquartier, 12. Sept. DNB. Das Oberkommando der Wehrmacht gibt bekannt:

Im Westen scheiterten feindliche Angriffe bei Bruege, Gent und nördlich Antwerpen. Ein feindlicher Brückenkopf über den Albert-Kanal nordwestlich Hasselt wurde zerschlagen. Schwacher Feind hält sich noch auf dem Nordufer. Nördlich Hasselt kam der Gegner mit starken Infanterie- und Panzerkräften in Richtung Eindhoven vordringend. Gegenangriffe sind angesetzt. Besonders heftig waren die Kämpfe östlich und südlich Lüttich und im Raum von Metz, wo unsere Truppen den vordringenden Angriffgruppen des Feindes erbitterten Widerstand leisteten. Südlich Nancy wurden bei einem erfolgreichen Angriff mehrere hundert Gefangene eingebracht. Starker feindlicher Druck von Süden gegen Vesoul hält an.

In den beiden letzten Tagen wurden an der Westfront über 100 feindliche Panzer abgeschossen. Die Besatzungen von Dünkirchen und Le Havre behaupteten sich gegen starke feindliche Angriffe. Westlich Brest hält sich bei Le Conquet noch eine eigene Kräftegruppe unter Führung des Oberstleutnants Fürst in vorbildlicher Standhaftigkeit. Die Festung selbst liegt unter schwerem feindlichen Feuer. Die Besatzung von Lorient vernichtete bei erfolgreichen Ausfällen feindliche Munitions- und Versorgungslager.

In der seit zwei Wochen fortwährenden grossen Abwehrschlacht an der adriatischen Küste haben unsere Truppen dem an Menschen und Material weit überlegenen

Feind bei seinen vergeblichen Durchbruchversuchen immer wieder schwerste Verluste beigebracht. Unter dem Eindruck dieser grossen Ausfälle führte der Gegner dort am vergangenen Tage nur mehr schwächere örtliche Vorstösse, die abgewiesen wurden.

Im rückwärtigen italienischen Frontgebiet wurden zahlreiche Bandenlager zerstört, über 750 Banditen im Kampf niedergemacht und gegen 500 Gefangene eingebracht.

Im Süden Siebenbürgens und in den Ostkarpaten wurden feindliche Angriffe durch sofortige Gegenstösse unserer Truppen abgewiesen oder aufgefangen.

Bei Sanok und Krosno hält der schwere Abwehrkampf an. Der angestrebte Durchbruch blieb dem Feind versagt.

Östlich Warschau und nördöstlich Ostrolenka leisteten unsere Divisionen gegen über erneuten heftigen Angriffen der Bolschewisten zähen Widerstand und vereitelten auch hier die sowjetischen Durchbruchabsichten. Von der übrigen Ostfront werden keine grösseren Kampfhandlungen gemeldet.

Durch die Tagesangriffe anglo-amerikanischer Fliegerverbände gegen west- und mitteldeutsches Gebiet wurden besonders die Städte Hannover, Magdeburg und Eisenach betroffen. In der Nacht war Darmstadt das Ziel eines britischen Terrorangriffes. Einzelne feindliche Flugzeuge warfen wieder Bomben auf Berlin. Im Verlaufe erbitterter Luftkämpfe sowie durch Flakabwehr verlor der Feind nach bisher vorliegenden Meldungen 133 Flugzeuge, darunter 104 viermotorige Bomber.

Nadaljnji hudi boji na zapadu

Težka borba so okrog Liegea, v Ardenih in Burgundskih vratih — Srditi boji za Albertov kanal

Berlin, 12. sept. V nedeljo so se bili na zapadnem bojišču znova težki boji, katerih težišča so bila kot prejšnje dni okrog Liegea, v južnih Ardenih in ob Burgundskih vratih. V Flandriji so Britanci in Kanadci še nadalje močno pritiskali za odmakajočimi se nemškimi četami. Ob priložnosti Gent-Bruges je prišlo do težkih bojov, ki še trajajo. Tudi Albertov kanal je bil požišče obstojnega boja za nekaj metrov sveta. Sovražnik, ki mu je prvotno uspelo razširiti predmostje pri Beeringenu, so vrgli Nemci s protinapadi zopet nazaj. V Gheelu in severno od Hasselta pa se težki boji z močnimi sovražnimi silami, ki prodirajo dalje, še nadaljujejo. Glavni napadi na belgijskem področju so se razvili nadalje na področju Liegea. Toda tudi novi naval v utrbenem pasu se je izjalovil. Južno od mesta pa je sovražnik med stalnimi težkimi sunki uspelo vdreti v stare belgijske območne utrdbe in tamkaj napredovati. Za hrbotom in na krilu vdrelega sovražnika so začasno obkoljene nemške bojne skupine nadaljevale odpor, naka so se prebile do nemških obrambnih črt. Privlede so ujetnike in zaplenile orožje.

Dalje južno sovražnik kljub vsem naporom ni mogel v Ardenih močneje napredovati. Z odseka ob Lessi je potegnili močne sile ter je preloži glavni sunek dalje proti jugu ob gornjo Semois. Ob obeh bregovih te rečice so udarili Američani z močnimi silami proti vzhodu, koder so okrog Ariona na več mestih prekorčili belgijsko-luksemburško mejo. Protikupeci proti prodrlim Američanom so v teku. Pritisk sovražnika na luksemburškem področju je zelo močan, tako da se mora južno nemške čete zelo boriti, da bi prestale v dveh kolonah prodirajoče sovražne oklopniške sile. Sunk proti Luksemburgu pa je zelo okupiral Američane, ki spriče tega niso mogli nadaljevati svojih napadov na področju Metzja, ki so jih bili Nemci prejšnjega dne vedno znova odbili. Tu je prišlo le do krajevnih bojov. Pač pa je ojačal nasprotnik svoj pritisk južno od Toula, kjer se je pri Mirecourtu pomaknil z močnimi oklopniškimi oddelki proti Moselli. Obrambni boji so tu v polnem teku.

Zaporno področje pred Burgundskimi vrati je napadla sedma ameriška armada vzhodno od Besancon, ob Langreški planoti in južno od Dijona. Ker je ogrožal nasprotni nemški četam na Langreški planoti s svojim napredovanjem pri Besanconu zvezo z zaledjem, so se te čete odmaknile proti vzhodu. Zapadno od Langresa in južno od Dijona so se zapletle z močno pritiskajočim sovražnikom silovite boje, v katerih si za zagotovile načrtni potek pokretov.

Za glavnim bojiščem so napadali Američani in francoski teroristi obalna oporišča. Pri Brestu je bil napravljen glavni pritisk zopet na zapadno in vzhodno prednje postojanke. Po silovitem bombardiranju napadajočo ameriško pehoto pa so padali grenadirji in mornarji po krvavih bojih vrgli nazaj. Ze več dni goreči Le Havre je doživel svoj doslej najtežji letalski napad. Ob ostalih severnoffrancoskih obalnih področjih se je omejil nasprotnik na odmetavanje milijonov letakov, da bi z zlaganimi obljubami omajal južno boroče se branice. Ko pa je napad s pehoto ali oklopniki, je moral vsa. kokrat z izgubami nazaj. Posebno krvava je bila brezuspešna krajevna akcija proti severnim utrdbam Lorienta. Ob obali pred La Rochello so poizkušali francoski teroristi, potem ko je prejšnjega dne pristanski poveljnik pred La Rochello ležečega otoka Olérona kot smešno odklonil ponudbo, naj se preda, z naskokom zavzeti med otokom Oléronom in francosko obalo ležečo starodavno pomorsko utrdbo La Chapus. Z otoka Olérona in z otoka Ré so opazile nemške straže, da so sovražnikove čete s kopnega zasedle pomorsko utrdbo

in v starem zidovju namestile top. V zaščiti mornariških baterij je odšla četa nemških vojakov proti utrdbi ter se je kljub silovitemu obrambnemu ognju izkrala na obali. Po kratkem boju v starih rovih je bil La Chapus okrog poldneva zopet trdno v nemških rokah.

Letalski napad na Sarajevo

Berlin, 11. sept. Balkanski muslimani so sprejeli z ogorčenjem vest o brutalnem ameriškem bombniškem napadu na Sarajevo 8. septembra letos. Teroristi so močno poškodovali več džamij, med njimi Begovo džamijo, ki velja za najlepšo in najsvetejšo mešoro na Balkanu. Uničili so v čaršiji mnogo starih prodajalnic preprog in izdelovalnic posode, ki so dajale Sarajevu njegov nepoznan izraz. V mohamedanskih krogih poudarjajo, da je nemška vojska med boji na Balkanu štela mesto Sarajevo in se vzdrževala bojev v njegovi bližini.

Težki napadi sovražnika med Anversom in Metzom

Berlin, 12. sept. 10. septembra izvedeni protinapad nemških padalskih lovcev pri Beeringenu ob Albertovem kanalu, s katerim so padalski lovci s sunkom v bok pretgali sovražnikovo mostišče in uničili za hrbotom napredujočih Britancev več skladišč streliva in pogonskega goriva, je več kot samo znak za trdoto nemškega odpora. Ze prejšnjega dne so nemške čete severno od Anversa in dalje vzhodno ob Albertovem kanalu zožile sovražnikovo mostišča ter prehodne točke. Na tem zapornem ozemlju, ki meji na nizozemsko južno mejo, je vezan že več dni glavni del 2. britanske armade in se bjejo menjajoči se silni boji. Z odstranitvijo sovražnikovega mostišča pri Anversu so zagotovljene zveze nemških čet, ki se odmakajo na Plamskem in težkih obrambnih bojih. Zaradi zilavega nemškega odpora pri Hasseltu so Britanci, ki prodirajo v trikotu med Albertovim kanalom in Maaso proti vzhodu, dosegli le malenkostne uspehe.

Med Liegeom in Metzom so se združili dosedanj posamezni sovražnikovi klini in prešli na široki bojni črti v napad. Težišča so na področju Verwiera v srednjih Ardenih, ob luksemburški reki Alzetti ter na zgodovinskih bojnih poljih zapadno od Metzja. Med temi žarišči delujejo močne sovražnikove oklopniške izvidnice, da bi s tem vezale nemške čete na doslej še mirnejših odsekih. Istočasno je napadel sovražnik z močnimi lovskimi oddelki prometne naprave za hrbotom nemških črt daleč v zaledje, da bi s tem preprečil pošiljanje novih čet za razbremenitev. Po silni topniški pripravi medtem na novo pripeljanih baterij, so potem močno napadle močne pehotne in oklopniške sile.

Na gričevnatem ozemlju pri Verwiera in ob severozapadnih obronkih visokega Venna, kjer so se nemške čete utrdele v večih belgijskih obmeinih trdnjavah, je prišlo do težkih menjajočih se bojov, pri katerih so nemške čete s protinapadi in s sunki v bok zajezile začasne sovražnikove vdore. Dalje južno od tod v srednjih Ardenih Američani kljub številnim napadom na nemške zaporne postojanke niso dosegli nobenih uspehov. Zaradi tega so premestili svoj napad proti gornjemu teku Semoise, pritenjili še nadaljnja ojačenja iz področja severnovzhodno od Verduna ter so nato po udarnih letalskih napadih prekorčili belgijsko-luksemburško mejo na obeh straneh Ariona.

Nemške čete so ves čas izvajale protinapade ter zadržale sovražnikove kline najprej ob Alzetti, kasneje pa so s pomočjo rezerv presegli sovražnika na vzhodnem obrežju reke. V teku so nadaljnji

Sovražnikovo predmostje ob Albertovem prekopu razbito

Ogorčen odpor na področjih Liège in Metzja — V dveh dneh uničenih nad sto sovražnikovih oklopnikov — Brezuspeshi sovražnikovi prebijalni poizkusi ob jadranski obali — Težke sovražnikove izgube — Nemški protisunki na vzhodnih Karpatih — Težki obrambni boji pri Sanoku, Varšavi in Ostrolenki — Lovci in protiletalsko topništvo uničili 133 sovražnikovih letal

Führerjev glavni stan, 12. sept. DNB. Vrhovno poveljništvo oboroženih sil objavlja:

Na zapadu so se izjalovili sovražnikovi napadi pri Brugesu, Gentu in Anversu. Razbili smo sovražnikovo predmostje ob Albertovem prekopu severozapadno od Hasselta. Šibkeje sovražnikove sile se držijo na severnem obrežju. Severno od Hasselta je prodrl nasprotnik z močnimi pehotnimi in oklopniškimi silami v smeri proti Eindhoven. Prišli smo protinapade. Posebno siloviti so bili boji vzhodno in južnovzhodno od Liège in na področju Metzja, kjer so se naše čete ogorčeno upirale napredujočim sovražnikovim napadnim skupinam. Južno od Nancyja smo z uspešnim napadom privleli več sto ujetnikov. Močen sovražnikov pritisk z juga proti Vesoulu se nadaljuje.

V obeh zadnjih dneh smo uničili na zapadnem bojišču nad sto sovražnikovih oklopnikov. Posadki Dunkerqua in Le Havra sta vzdržali kljub močnim sovražnikovim napadom. Zapadno od Bresta se drži z zgledno vztrajnostjo še neka naša skupina pod vodstvom podpolkovnika Fürsta. Trdnjava sama je pod težkim sovražnikovim ognjem. Posadka Lorienta je uničila z uspešnimi izpadi sovražnikova municijska in oskrbovalna skladišča.

V veliki obrambni bitki ob jadranski obali, ki traja že dva tedna, so zadale naše čete človeško in stvarno mnogo močnej-

šemu sovražniku pri njegovih brezuspeshi prebijalnih poizkusih vedno znova najtežje izgube. Pod vtisom teh velikih izgub je izvršil nasprotnik včeraj le še slabše krajevne sunke, ki smo jih zavrnili.

V zaledju italijanskega bojišča smo porušili številna tolovajska taborišča, uničili v boju nad 750 tolovajev in privleli okrog 500 ujetnikov.

Na jugu Sedmograške in na vzhodnih Karpatih smo s takojšnjimi protisunki naših čet zavrnili ali prestregli sovražnikove napade.

Pri Sanoku in pri Krosnu se nadaljujejo težki obrambni boji. Zaželeni prodor sovražniku ni uspel.

Vzhodno od Varšave in severnovzhodno od Ostrolenke so se naše divizije žilavo upirale ponovnim silovitim boljševiškim napadom in so tudi tu preprečile sovjetskim četam nameravani prodor. Z ostalega vzhodnega bojišča ne javljajo o nikakih večjih bojih.

Dnevni napadi angloameriških letalskih oddelkov na zapadno in srednjemško ozemlje so prizadeli posebno mesta Hannover, Magdeburg in Eisenach. Ponoči je bil Darmstadt cilj britanskega terorističnega napada. Posamezna teroristična letala so vrgla zopet bombe na Berlin. V ogorčenih letalskih bojih in po protiletalski obrambi je izgubil sovražnik po dosedanjih vesteh 133 letal, med njimi 104 štirimotorne bombnike.

Boljševiški napad med Vislo in Narevom se je izjalovil

Obrambni boj na Sedmograškem in ob vznožju gozdnih Karpatov

Berlin, 12. sept. Ob spodnjem Narevu se je sovražnik pod vtisom svojih dosedanjih izgub v nedeljo zadrževal mirneje. Združil je svoje sile ob Narevu in jih usmeril v novo smer dalje proti severu med Ostrolenko in Lomžo, toda tudi ta napad je bil razen malenkostnega krajevnega vdora brezuspešen.

Se pomembnejši je bil obrambni uspeh, ki so ga dosegle nemške čete na področju Varšave. Tu so stvorili boljševiki novo težišče in prešli z osredotočenimi silami od jugovzhoda med Narevom in železniško progo Minsk—Varšava ter od severovzhoda med Radzyminom in Bugom v osredotočen napad na Varšavo. Po močni topniški pripravi in silnem bombardiranju nemških obrambnih postojank so prešli v napad sovjetski pehotni in oklopniški oddelki. Od zgodnjega jutra do poznega popoldneva je sledil val vala. Nemške čete so v boju iz bližine v oklopniških dvo bojih prizadele sovjetskim četam najtežje izgube ter odbile vse napade. V večernih urah so ponovili boljševiki svoje napade, ki pa so bili razen nepomembnih vdorov prav tako takoj odbiti. V teku so protinapadi nemških gren-

dirjev, oklopnikov in napadalnih topov, da očistijo sovražnikovo odprna gnezda. S tem se je zaenkrat izjalovil nameravani sovjetski proboj do mesta, pri čemer so utrpeli boljševiki velike izgube.

Poleg področja Varšave je bilo nadaljnje težišče bojev v odseku Krosno-Sanok. Boljševiki so tu z veliko silovitostjo nadaljevali napade z močnimi pehotnimi in oklopniškimi oddelki, vendar so dosegle nekaj nepomembnih vdorov, ki pa jih niso mogli razširiti. V teku so protinapadi za uničenje vrtilih sil. Sovražnik, ki se mu zopet ni posrečilo nameravani prodor, je utrpel pomembne izgube ljudi in orožja. V ostalem ni prišlo med Karpati in Finskam zalivom do nobenih večjih bojov. Na skrajnem severu so sovjetske čete v odseku pri Kandalakši napadale v moči polka. Iz teh napadov je razvidno, da namerava sovražnik z veliko naglico izkoristiti svoje prednosti, ki so nastale zaradi finske kapitulacije, toda že takoj pri prvem polkusu so utrpeli popoln poraz.

Na jugu vzhodnega bojišča so nemške in madžarske čete predvsem utrjevale novo bojiščno črto. V teh bojih so očistili madžarski oddelki star vdor na vzhodnih obronkih gozdnih Karpatov južnozapadno od Doline. Madžarski padalski lovci so kljub velikim ozemelskim težkostem prodrli globoko v boljševiške črte. Uničili so neko sovražnikovo postojanko, zaplenili 9 minomarov ter v boju uničili nad 300 boljševikov. Razen tega so uničili ali zaplenili 24 strojne in številno drugo orožje in razstrelili en vagon s strelivom. Zajeli so tudi številne ujetnike.

V južni in južnovzhodni Sedmograški so sovjetske čete in boljševizirani Rumuni napadi na številnih mestih s podporo oklopnikov. Vsi ti sunki, ki so bili po večini izvedeni v moči bataljona, so se izjalovili v trdih gorskih bojih. Uničenih je bilo več sovražnikovih oklopnikov. Boji manjših edinic so se razvijali tudi na rumunsko-madžarskem območnem ozemlju ter dalje zapadno od železnih vrat. Čeprav so boljševiki na področju Dunava z glavnino svojih sil sedaj zaposleni z zasedbo Bolgarije, ni nobenega dvoma, da bodo na vseh južnih Karpatih še težki boji. Nemško letalstvo, ki je podnevi napadalo vojaške in oskrbovalne kolone sovražnika na vseh bojiščih križiščih, je bombardiralo v noči na 11. septembra čete in prometne cilje na področju Sirghisore, ob progi Jelgava—Šavli in Ori Jelgavi severozapadno od Valka.

Boji v Italiji

Berlin, 12. sept. Tudi 16. dne svoje velesilne na jadranskem odseku, ki naj bi s pomočjo 1200 oklopnikov odprla dostop v Padsko nižino, osma britanska armada ni mogla doseči nameravanega prodora. V gorah severno od Tavoletta, ki je z njihovih pobojev ves dan odmevalo grmenje topov, so se nemški planinski lovci, grenadirji in oklopniški grenadirji borili za vsak meter zemlje. Britanske oklopniške kline in nove strelske oklopniške so uničili, dočim je nemško topništvo uspešno razbijalo zbirališča. Ob jadranski obali so skušali britanski rušilci in torpedovke razbiti nemški odpor južno od Riccione. Nemško obalno topništvo pa je razpoldilo sovražnikove vojne ladje. Na dveh torpedovkah so opazili požare.

Velike racije v Badoglijevi armadi

Milan, 12. sept. Reuter javlja iz Rima, da je odstavil vojni minister grof Cassati 75 generalov in 97 polkovnikov ter pripominja, da je to največja čistilna akcija med častniki, ki sodelujejo z republikansko-fašističnim režimom. Kaže torej, da v italijanski armadi navdušenje za Badoglijevo strujo ni preveliko. Častniški zbor je očitno našel las v prijateljski Anglomericani. Zadostovalo je leto dni, da so se mu odprle oči in da je spoznal, da predstavlja kapitulacija konec italijanske samostojnosti ter da je republikanško-fašistična vlada edino jamstvo za italijansko bodočnost.

Pot v bodočnost

Vse veliko krvavo gibanje, ki ga je insceniralo židovstvo s pomočjo svojega boljševiškega in plutokratskega orodja in ki nezadržno požira milijone življenj, podira milijone eksistenc človeške družbe, naj bi imelo, tako trdijo mnogi, kot osnovni motiv stremenje človeka in skupnosti po zboljšanju položaja, življenjskega standarda poidevcev in narodov. Pri vprašanju, koliko bi ta sila-gibalca mogla biti absolutno merilo pri nas in drugod, ne bi mogli priti do konkretnih razlogov, prav gotovo ne v našem lokalnem primeru, ki je postal predmet krvavih borb v mali meri šele, ker smo kot delček velike skupnosti zašli v veliko sodoživljanje evropske drame, in drugje v večji meri po krivdi mednarodnih marksističnih revolucionarjev, ki so z vsemi mogočimi parolami uspeji zasleptili, žal, dobršen del našega ljudstva.

Po krivdi plačanih materialističnih ideologov, agentov kominterne, se je pri nas pričelo povsem nezakonito in nepravilno ubijanje ljudi iz vseh slojev našega naroda. Pod izjemnimi prilikami so hoteli izvesti nevezdržno stanje v narodu, poslabšati življenjski položaj prebivalstva, prisiliti merodajno oblast do ustrahovalnih in drakoniknih ukrepov, da bi s tem v ljudstvu umetno pripravili pot za revolucionarno psihozo.

Marksistična doktrina o nasilni likvidaciji obstoječe družbe in njenih vzorov se je začela izvajati. Brezprimerno in dobesedno, v kostumih najrazličnejših geselskih barv. Načelne pojme o smotnih in ciljih so malec zamejali in žito je šlo v klasje. Idealistične Slovence, ki so bili v svojih vzorih tudi idealni Slovenci, in vse one, ki niso pričakovali od komunizma nikakih pravic in zboljšanj, so proglasili za narodne izdajalce. V svojem slovarju pa so jih krstili za buržuje, bogolodirje, plavogradiste itd. itd. Revolucionarno marksistično klanje Slovencev so imenovali osvobodilno gibanje, ki so ga s kredo in katranom napisanih inleialkah OF pripenjali kot svoj prapor na zidove in plove našega mesta in naše dežele. Cilj sam, komunistično republiko, robotnjašnico kmetov in delavcev, pa so kamufilirali z najrazličnejšimi niansami narodove in človekove svobode.

Pod to dekoracijo se je pričela najostudnejša strankarska igra, največja politična sleparija in narod, ki mu je bilo objubljeno vstajenje v nekaj mesecih, je dve polni leti in več plačeval in še plačuje svoje naivnost in svoje zaupanje s predragoceno krvjo svojih mladih življenj. Tisočere žrtve, tega se je v veliki prepetitji sodobnega odigravanja bolj in bolj zavedamo, so bile nesmiselne, nepotrebne, so bile množičen umor in zločin nad narodom, njegovo zgodovino, njegovo kulturo in njegovo častjo.

To krvavo dejstvo nam odkriva vse nečloveško tragiko našnjega vzboljšavanja in vsiljevanja prepričanja, ki ga človeštvo odklanja. Pravice nam in našemu narodu je iskati drugje. Iskati jo moramo v objunjenih in na novo osvetljenih vzorih boljšega in koristnejšega človeka, v resnično človeški idealistični vzgoji, v delu in poštenju, v ljudeh, ki bodo cenili, visoko vrednotili in spoštovali odgovornost napram sebi in svojemu narodu. Za vse to najosnovnejše pa je potrebno temeljito očistjenje moralnih pojmov, potrebna je njihova načelna zakonitost proti vsemu slabemu, potreben je moralni zakonik, ki bo na zakonit človeški način nepopustljivo in brez pridržkov branil moralna načela med narodi. V tem duhovnem programu bodočnosti je mišljena velika in poglobljena vera človekova v moč dobrega, v resnico božjega izvora, kar edino more na temeljih srčnih kreposti — dobrote, poštenja, plemenitosti — priversti človeštvo vsaj v senco večne utopije človeškega bratstva.

Naj navedem primer o človeku industrialeu, značajnem in odločnem protikomunistu, ki je v sedanjih in prejšnjih neurejenih in nerazčiščenih razmerah iz lastnega nagiba občutil in doživel zahtevo svojega osebnega prepričanja, da je treba delo podrediti velikemu imperativu človeške vzajemnosti, medsebojnega stanovskega spoštovanja, ki v mirnem sožitju delavca in delodajalca po normah pravične delitve dobička lahko ustvari iz obrata veliko celico medsebojne vzajemne pomoči, razgibano pesem dela, odtenek tistega resničnega evanđeljskega bratstva, o katerem sanja stremenje vernega in idealnega človeka. Omenjeni si je zamislil veliko delavsko naselbino v okviru svojega podjetja, stanovanjske hišice z najmanj dvema sobama za stanovačevo družino, s kopalnico z vrtni in igrišči, izmenično delo, obratno ambulanto z lastnim zdravnikom in vsemi potrebnimi instrumenti itd. Ni to samo načrt, samo zamisel, predstava neke utopične ideje zanešenjaka, ne, ta načrt je v rokah človeka, ki se je dela zanj in njegovo uresničitev lotil z vso energijo in z vsemi razpoložljivimi sredstvi. Kader inženirjev se bavi s projekti stanovanjskega predela in medicinski instrumenti, ki so bili naročeni in nabavljeni še pred izbruhom sedanje svetovne vojne in ki so stali takrat polnih 100.000 dinarjev, so te dni dospeli.

Kljub izrednim prilikam je torej nekdo brez besedi, brez govorenja, tiho in vztrajno sledil daleč od krvi in sbratskega klanja za oblagore človeka resničnim koristim človeštva, tisti miselnosti, ki ima svoj vir in svoj začetek v moralnih, srčno-kulturnih kvalitetah človeka, ki bogato odtehtajo vsako ideološko ali politično frakcijo. Delo tega človeka, ki ni šel po stopinjah svojih stanovskih soimenjakov, je vzor tiste možnosti zboljšanja delavskih in ostalih problemov, ki slone na tem, da se jih lotijo pošteni in poštenega dela težni ljudje. Tudi ti se dajo najti med našim narodom in naši se bodo kajti življenjska in konstruktivna sila našega naroda je močnejša od vseh razdornih sil v njem.

Čerzu navedeni primer ne bi postal pravilo delovnega in kulturnega naroda? Zločin umora, ki je pred vso razburkanostjo (Nadaljevanje na 2. strani spodaj.)

Pet minut pri SP

Oblačilna zbirka Socialne pomoči se bo nadaljevala še ves tekoči teden — Potrebe so slej ko prej velike

Ljubljana, 12. septembra. Na glavnem poveljstvu Socialne pomoči vrvi življenje od jutra do večera. Uradniki in uradnice — slednje prevladujejo — prihajajo s svežimi aktivi k predsedniku in se hitro vračajo, saj jih čaka jo stranke in še obilo drugega dela, pa tudi predsednik mora sprejeti še vrsto ljudi. Prijazna tajnica — mimogrede rečeno, je bila ona najuspešnejša nedeljska nabiralka za Borovnico — te povpraša po željah in pospremi k predsedniku.

»Gospod predsednik, videti je, da ste zelo zaposleni, zato Vas ne bom motil več ko pet minut. Hotel bi spregovoriti z Vami samo nekaj besed. Predvsem: sedaj je v teku vaša oblačilna zbirka. Koliko časa bo predvidoma še trajala in kako ste zadovoljni s selanjimi uspehi?»

»Zbirka traja sedaj že dober teden. 42 zbiralec je hodilo ta čas od hiše do hiše, danes smo jih nekaj izmenjali, ker imajo prejšnji zbiralci nujno delo drugod. Nekateri nabirali so se z uspehom pohvalili, drugi tudi ne, na vsak način je pa sedaj še prerano govoriti o kakih končnih uspehih, ker zbirka še traja in bo trajala še ves teden in tudi še prve dni prihodnjega. Potrebe so velike in kdor nima sam posla s tem delovanjem, jih le stežka preeni. Samo poletnih prošelj smo prejeli preko petsto, kaj bo pa sedaj, ko gremo na zimo in so ljudje brez obleke in brez hrane? Vse prošnje skušamo rešiti, čim prej je mogoče, saj kdor hitro da, ta dvakrat da. Kljub vsej dobri volji pa nas te velike potrebe ljubljanskih družin, ki so prizadete zaradi vojne, pa onih, ki so prizadete zaradi bombardiranja, in tudi beguncev, katerih število se je sedaj že zmanjšalo, naravnost preplavljajo. Mislimi bi bilo treba tudi na ustvaritev zaloge najnujnejšega, če bi Ljubljano samo zadela nesreča bombardiranja. Toda kako ustreči vsem tem potrebam?»

O položaju na bojiščih

Berlin, 12. sept. O položaju na bojiščih piše vojaški sodelavec DNB-ja dr. Max Krull:

Bitka za Francijo se izpreminja v nepremakljivo vojno ob nemških obrambnih postojankah, ne da bi bilo s tem rečeno kaj dokončnega o poteku nove obrambne črte. Vendar namerava zavezniško vojno vodstvo uničiti nemški obrambni sistem, preden bi se Nemcem posrečilo izpopolniti ga, pri čemer se še ne da reči, da imajo boji na področjih Liega, Metz in Belforta že danes merodajen pomen. Nasprotno menijo, da so obrambne naprave postavljene dovolj globoko v notranjost in da bodo lahko dokazale svojo elastičnost. Veliko zanimanje je treba posvetiti bojem ob Burgundskih vratih, ker zasleduje tam nasprotnik dvojni cilj, namreč vdor v gornjersko nižino in istočasno preprečenje umika oddelekov 19. armade, ki naj bi jih prisilili, da se bodo morali umikati dalje proti severu preko Ephinala in Vogevoz v smeri proti Strasbourgu. Pri Belfortu je sedaj v teku močna obrambna bitka z močnimi sovražnikovimi silami, ki štejejo sedaj 7 divizij, ki pa se vsak dan ojačujejo. Nemška obramba je bila tako uspešna, da Američani kljub pomoči francoskih enot niso dosegli bistvenih uspehov.

Nasprotno pa se jim je posrečilo prodreti v smeri proti Luksemburgu ter vdreti po silnem boju v mesto samo. Med Brusgesom in Hasseltom nemške divizije žilavo branijo Albertov prekop. Sovražnik poizkuša razširiti predmostje pri Beeringenu, da bi si ustvaril novo oporišče za nadaljnje napade. Nemški protikuropi so v teku, silni boji pa se bodo v bližnjih dneh še stopnjevali.

V obalnem odseku od Dunquerque do Le Havra poizkuša nasprotnik z neprestanim bombardiranjem oslabil nemško obmorsko oporišče, vendar se mu ni posrečilo dosegati odločilnih uspehov. Nasprotno so mu prizadele nemške podmornice v Rokavskem prelivu v poslednjih dneh občutne izgube.

V srednji Italiji so dokončale nemške čete svoje odmakalne pokrete in nadaljujejo sedaj z apeninskimi postojank obrambo Padske nižine. Na vzhodnem delu bojišča v odseku pri Gemmanu je sovražnik brezuspešno napadal in utrpel izredno velike izgube.

Položaj v Rumuniji je še v razvoju, na južnih Karpatih in v Sedmograški, kjer so nemške in madžarske čete zopet postavile položaj, je pričakovati novih napadov. Tudi ob Železnih vratih še verjetno niso končani premiki sovjetskih čel.

Ze večni prihajajo v Bolgarijo boljševiške enote. Kakor vse kaže se ne premikajo le v zapadni, marveč tudi v južni smeri, kamor stalno premeščajo bojna področja. Z nemške strani so bili podvzeti protikuropi.

Težiške sovražnikovih napadov na vzhodnem bojišču je na področju Krosno-Sanok, kjer se bijejo težki boji, pa tudi med Narevom in Bugom. Boljševiki poizkušajo z zapada obkrožiti kraj Lomžo, tako da so glavni boji sedaj severovzhodno od Ostrolenke, toda tudi zapadno odto so pričeli težke okolišne napade, pri katerih pa niso dosegli nobenih uspehov, pač pa so utrpeli velike izgube ljudi in orožja.

Poslednja poročila z bojišč

Berlin, 12. sept. Srednji odsek vzhodnega bojišča: Težki boljševiški napadi proti varšavskemu predmostju so se z nemščano silovitostjo nadaljevali do poznih večernih ur. Čete vojske in SS so odbile vse osredotočene sovražnikove napade s severa, vzhoda in jugovzhoda ter v protinapadu zadržale nekaj vdorov. Topniško streljanje tudi ponoči ni postopilo.

Zapad: Med neprestanimi letalskimi napadi in s podporo toniškega ognja velikih

Pot v bodočnost

Nadaljevanje s 1. strani.

vzmetirali najhitero javnost, je danes postal pravilo komunističnih »rodoljubov«. Rezultat sta beda in trpljenje našega ljudstva. Človek in njegov zdravi razum pa se od prazničnega borila proti trpljenju. Ali ni bolj človeško storiti vse, da se doseže vsaj tisto možno, človeško relativno dobro? Zakaj se ne bi prizadevali, da bi zaslovi razum in srce, da zgornjemu primeru damo moč pravila in zakona?

Stanko Sedlak

Padel je junak

V borbi z združenimi italijanskimi in slovenskimi komunisti je padel 1. septembra poročnik Jože Jakoš, poveljnik hrabre posade Slovenskih varnostnih straž na Črnom vrhu pri Idriji. Padlemu junaku posveča »Goriški list« globoko občuten uvodnik, po katerem posnemamo:

Poročnik Jože Jakoš je bil star komaj 23 let. Doma je bil iz revne, a poštene in ugledne družine iz Dol pri Litiji. Trdo se je prebiral skozi življenje in se izštudiral za lastno močjo. V zadnjih letih je često zahajal na Kras, kjer je poročena njegova sestra. Navezal se je z vsem srcem na kraški in primorski svet, za katerega je sedaj dal svoje življenje.

Bil je med prvimi, ki so se postavili v borbo proti tiraniji komunizma. Pozimi 1943 je prišel na Goriško, ves goreč volak in narodnjak. Neprestane težave in odpovedi, v katerih je preživel otroška leta, so iz njega »zklesale« krenuti znanj. Sovražil je lenobo, vedno je bil v gibanju, v delu, v snovanju. Strmumost in duševna urejenost sta sijali iz vsega njegovega zadržanja. Kdor koli ga je pobliže spoznal, ga je vzbujal. Bil je globok fant. Nečetnik tudi smo se pogovarjali o delu po vojni. Ne samo prosvetnega delavca in pevskega voditelja, ampak neprimerno več bi dobil od njega. V vojašnici se je v prostih urah neumotno pripravil in študiral poleg jezikov zlasti gospodarske in socialna vprašanja.

Malokdo izmed mladih je tako hitro in temeljito, kakor pokojni Jože Jakoš doumel, da bo gospodarsko in socialno življenje po vojni ono področje, v katerem bo moral naš narod še posebej zastaviti svojo življenjsko silo. Če se bo hotel obdržati. Komunističnim razdiralnim naukom je stavil nasproti živ gospodarski napredek, katerega bodo deležne vsakršne plasti naroda. Če hočemo preskrbeti vsakemu Slovincu večjo količino dobrin, je treba predvsem, da več dobrin proizvajamo. Slovensko meščanstvo je treba vreti iz gnilega birokratizma v tvorno življenje.

Tako je mislil in učil pokojni Jože. On je vedel, zakaj se bori proti komunizmu. Ko je z jasnim pogledom objemal slovensko socialno vprašanje, je do dna umeval poglobnost komunistične zmote. V njegovi borbi ni bilo ne dvomov in ne popuščanja. Njegova in njegovih tovarišev junaka smrt, naj bo nam vsem opomin k neizpolnjeni dolžnosti!

Volilo Josipa Olupa mestnim revežem

Komaj se je v soboto popoldne Ljubljana poslovila od g. Josipa Olupa, uglednega trgovca in prizadega industrijca ter bivšega zaslužnega člana mestnega sveta, zlasti pa od skrajno postrtovalnega socialnega delavca, ki ga je mestna občina ljubljanska kot davečljivega podpornika mestnih revežev odkovala z ljubljanskim meščanstvom, mestno županstvo mu je pa izkazalo zadnjo čast tudi z žalno pestavo na palači meščanske imovine in z udeležbo pri pogrebu, je v ponedeljek dopoldne pokojnikov s. g. Josip Olup ml., že prihel na magistrat ter za županske posle pooblaščenemu generalnem tajniku g. Francu Jančiču izročil 10.000 lir kot volilo svojega očeta za mestne reveže.

Do zadnjega diha je torej splošno spoštovani ljubljanski meščan Josip Olup st. skrbel za ljubljanske reveže ter jim še zadnjič odprl svojo usmiljeno roko. Po zgledu svojega dobrotljivega očeta je pa tudi predstnik pokojnikov družine hotel, da po naukih svojega blagega očeta pomaga podpre potrebnim čim bolj naglo.

Ko se mestno županstvo s hvalečnostjo spominja zasluga pokojnega Josipa Olupa za mesto Ljubljano, posebno pa še za mestne reveže, izreka najtoplejšo zahvalo za naglo pomoč tudi njegovim naslednikom z željo, naj bi še nadalje posnemali dobrotljivega očeta in bili deležni vsega blagoslova njegovih dobrih del za reveže.

Nemški poslanik v Bukarešti ustreljen

Bern, 11. sept. »Courrier de Genève« poroča v posebni vesti iz Carigrada: Po zasledljivih informacijah so rumunski vojniki pri nedavnih dogodkih v Bukarešti ustrelili tamkajšnjega nemškega poslanika von Killingerja. Ob tej priliki se je izvedelo, da je sovjetska vlada zahtevala njegovo izročitev. Morda je ustrelitev nemškega diplomata v zvezi s sovjetsko zahtevo.

Zatemnitev od 20.30 do 5.30

Bolgarija sovjetska republika?

Berlin, 11. sept. »Inozemska poročevalska služba« meni, da lahko napove, da bo treba že v bližnji bodočnosti računati s proglasitvijo bolgarske sovjetske republike. Georgijeva vlada, ki jo je treba smatrati za izrazito vlado Kerenskijeve smeri, ima nalogo, da razbije zadnje ostanke legalnosti, preden bodo vzpostavili v Bolgariji boljševiški režim. Sedanja vlada in novi regenti se ne morejo sklicevati na legalni izvor svojih funkcij. Po bolgarski ustavi voli narodna skupščina po smrti kralja, ki ima mladoletnega prestolonaslednika ali je sploh brez njega, regentski svet. Sedaj strmo glavljeni regenti princ Ciril, general Mihov in bivši min. predsednik Filov so prešli na ta način svoje posle, da jih je imenovala takratna narodna skupščina. Sedaj so jih odstavili v imenu »Nj. Veličanstva Simeona II.«. Nič ne ve, kdo je tu nastopal v imenu gletnega bolgarskega kralja. Do teh dejanj bi bili upravičeni le regenti, ki pa se sami ne morejo niti imenovati in niti razrešiti svoje službe. Bolgarska narodna skupščina, ki bi »edina smela to storiti, je bila že prej razpuščena. Iz tega je razvidno, da nimajo niti novi regenti Ganev in Pavlov niti Georgijeva vlada nikakih zakonitih osnov za svojo oblast. To je važno predvsem za položaj narodne bolgarske vlade Cankova, ki se je sestavila po volji vseh onih Bolgarov, ki si hočejo izven sovjetskega pritiska ohraniti politično svobodo odločanja, v Sofiji postavljena Georgijeva vlada pa je proizvod rdeče armade. Bolgarski narod niso vprašali niti preko njegovih ustavnih predstavnikov niti z ljudskim glasovanjem.

Likvidacija Bolgarije

Bern, 11. sept. Sovjetske čete so zasedle sedaj v Bolgariji svoja oporišča, s katerih bodo nadaljevali boljševizacijsko deželo. Po padcu Muravjeva marionetne vlade bo prevzel Georgijev boljševiški odbor nadaljnjo likvidacijo bolgarskega življenja.

Gospodarstvo

Zavarovalstvo v Švici

Zavarovalni urad v Bernu objavlja po zakonu iz l. 1885 redno vsako leto izčrpno poročilo o poslovanju privatnih zavarovalnic s točnim statističnim gradivom. To hvaljevredno prakso so začele posnemati tudi druge države, ki smotno gojijo zavarovalno gospodarstvo, v zadnjem času tudi Bolgarija. Knjiga obsega nič manj ko 221 strani leksikalnega formata. Iz poročila za poslovno leto 1942, ki je prav pred kratkim izšlo (zbiranje ogromnega statističnega gradiva zahteva mnogo časa, zaradi tega zamuda), posnemamo:

V Švici je poslovalo v letu 1942 v celem 78 privatnih zavarovalnic (vključno 8 čisto pozavarovalnih družb). Je to razmeroma veliko število sprito 4,2 milijona prebivalcev; ta pojav je razumljiv z ozirom na izredno veliko zavarovalno gostoto v Švici (koliko premij odpade na vsakega prebivalca) in na mednarodni zavarovalni posel, v katerem je prav mala švica vodeča. To vodilno mesto si je priborila po prvi svetovni vojni zlasti v pozavarovalnem poslu (glej von Hollitscher: Internationale Rückversicherung 1931). Izmed 78 zavarovalnic je 47 švicarskih družb in 31 tujih (5 nemških, 17 francoskih, 2 italijanski — samo milanski, 5 angleških in po ena holandska in ameriška družba). Tuje družbe polagoma zapuščajo švicarski zavarovalni trg, tako da jih je med njimi kar 6, ki se nahajajo v stanju likvidacije. Na drugi strani je obseg poslov tujih zavarovalnic dokaj skromen. Zasebne zavarovalnice v Švici so v neposrednem poslovanju pobrale 419 milijonov švic. fr. (domače zavarovalnice od tega 98,9%, inozemske samo 1,1%). Na pridobitna podjetja (delniške družbe) odpade od pobranih premij 62,9%, na zadruge (vzajemne družbe) 37,1%. Zanimivo je, da je v kapitalno tako močni švici zadržano zavarovanje razmeroma lepo razvito. Dokaj zanimivi so podatki glede mednarodnega švicarskega zavarovalnega poslovanja, iz katerih se da posneti nesporno vodilna vloga, ki jo igra švica v mednarodnem zavarovalnem gospodarstvu. Premije švicarskih družb, ki poslujejo v inozemstvu v neposrednem poslu (pozavarovanje je posredni posel) so znašale 822 milijonov, na svoji račun so pridržale 684 milijonov, ostanek so dale v pozavarovanje; v posrednem poslu so švicarske pozavarovalnice pobrale 543 milijonov in si pridržale na svojem računu 395 milijonov. V celem so tedaj švicarske zavarovalnice in pozavarovalnice pobrale in si pridržale na lastnem računu približno eno milijardo švic. fr. Vodeča švicarska pozavarovalna družba je Schweizer Rück, ki je bila ustanovljena l. 1863. Ta zavarovalnica se postavi ob strani nemškemu zavodu »Münchener Rück«, ki je bil ustanovljen l. 1880. Imenovana pozavarovalna zavoda sta največji pozavarovalnici na svetu.

V tej zvezi je poudariti, da so v Švici dokaj razviti javni zavarovalni zavodi, ki so posebej pobrali 127 milijonov premij. Prispevki pokojninskih blaginjam so znašali v poslovnem letu 1942 nič manj kakor 201 milijon. V celem so švicarji plačali v letu 1942 nič manj ko 870 milijonov; ker je znašal narodni dohodek za isto leto 10 milijard, so tedaj švicarji plačali približno 9% narodnega dohodka za svoja zavarovanja, kar je ogromno! Iz tega se da sklepati, da je zavarovalna gostota v Švici izredno velika. Vsak švicar plača povprečno na leto 200 švic. fr. na premijah. Pri nas bo znašala zavarovalna gostota manj kakor 1%, kar kaže na velike razvojne zmožnosti zavarovalnega gospodarstva pri nas.

Zavarovalni urad polaga velik poudarek na izredno publicitetno na področju zavarovalnega gospodarstva; zato skrbi vsakoletno poročilo, ki vsebuje tudi vso zakonodajo in tudi vse sodne odločbe, ki so izšle med poslovnim letom. Zanimivo je, da nastopa država za visoke rizike, ki so zvezani z vzdrževanjem nevarnosti, kakor tudi z mednarodnim transportom v vojni, kot nositeljica zavarovanja (nujno podzaviljenje).

Švica je klasična dežela, v kateri je zavarovalna misel izredno razvita in je prav zaradi tega švica država, ki zavarovalno zaščito izvaža, dočim je uvoz zavarovalne zaščite malenkosten. Ogromni dohodek na premijah iz tujine ugodno vpliva na plačilno bilanco švice.

Dr. Anton Urbanc

Gospodarske vesti

— Gospodarske vesti iz Hrvaške. V Berlinu so se pričela pogajanja med zastopniki nemškega državnega ministrstva za delo in zastopniki hrvaškega ministrstva za zdravstvo in korporacije, in sicer glede vprašanja ureditve socialnega zavarovanja hrvaških delavcev, zaposlenih v Nemčiji. — Državna centrala za oskrbo v Zagrebu je določila nove enotne cene za prodajo žita oskrbovalnim ustanovam. Osnovna cena pšenice je določena 1500 kun za 100 kg, k temu je pritrjeni 150 kun za dovoz, 60 kun za prometni davek, 120 kun za pavšalni prevoz in 198 kun za dobiček, tako da znaša končna cena 2028 kun za 100 kg.

— Odkup nove vinske letine v Italiji. Kmetijsko ministrstvo fašistične socialne republike je izdalo naredbo o vnovčenju vinske letine 1944. Namen te naredbe je zagotoviti vino delovnemu prebilstvu. Vinogradniki morajo oddati grozdje krajevnim veletrgovinam ali zadrudnim kletem po določenih maksimalnih cenah. Pri razdelitvi vinskega pridelka bodo te veletrgovine poslovale po nalogu ministrstva. Izdelan je načrt za razdelitev vina po pokrajinah, upoštevajoč potrebo posameznih pokrajin.

— Borze v Franciji in Belgiji mirujejo. Pod vplivom političnih dogodkov je bilo ustavljeno vsako poslovanje na borzah v Parizu in v Lyonu. Tudi poslovanje na borzah v Bruslju in Anversu popolnoma miruje. Pri danih razmerah ni mogoče reči, kdaj se bo borzno poslovanje zopet pričelo.

— Ameriški kapital prevladuje v indijski težki industriji. Ameriški kapital vedno bolj prodira v indijsko gospodarstvo. Uvoz ameriškega blaga, ki je znašal leta 1942. le 98 milijonov dolarjev se je že naslednje leto dvignil na 378 milijonov dolarjev. Sedaj prevladuje ameriški uvoz že v taki meri, da odpadejo od 5 ladij, ki plujejo v indijske luke, štiri na ameriške ladje. Ameriški kapital obvlada 80% obratov težke industrije (ki jih je 280) in 70% železniških delavnic. V avtomobilski proizvodnji Indije prevladujeta družbi General Motor in Ford. V Indiji sta tudi dve veliki tovarnici za montažo letal, ki sta poleg velikih popravilnic letal izključno v ameriških rokah.

Obvestila »Prevođa«

Delitev jaje

Otroci do 10 let starosti, ki so v posesti nakazila mleka, prejmejo v mlekmah, ki delijo sveže mleko, proti oddaji odrezkov C 3, D3 in M3 v dneh od 14. do 20. septembra, po 1 jajce.

Vse te mlekarne pozivamo, da pridejo po jaja v sredo 13. t. m. od 8. do 10. ure v Maistrovo 10.

Delitev krompirja

Opozarjamo tiste potrošnike, ki še niso dvignili krompirja na odrezke št. 1—18 krompirjeve nakaznice, da ga lahko še dvignejo na tržnih stojnicah in pri trdki Lunder. Rožna dolina, Costa II.

Potrošniki, ki dobijo naknadno nakaznico za krompir, ga bodo dvignili na te odrezke tudi kasneje pri novih pošiljkah.

Nakazilo moke

Nakazila za krušno in rženo moko, potrebno za delitev v drugi polovici meseca septembra t. l., naj dvignejo nadzre, trgovci in peki pri Prevođa, Novi trg 4/II po naslednjem redu:

v ardo, 13. 9. vsi peki in zadruge; v četrtek, 14. 9. trgovci z začeticami P—Z; v petek, 15. 9. trgovci z začeticami Ke—O; v soboto, 16. 9. trgovci z začeticami A—Ke. Delitev nakazil se prične ob 7. uri zjutraj.

Delitev vžgalic, maščob in moke za mesec september

I.

Za mesec september bodo prejeli potrošniki v mestu Ljubljani, vsak pri svojem stalnem trgovcu vžgalice in sicer:

na družinsko nakaznico »A« po 5 škatlic na odrezek »A 2«;

na družinsko nakaznico »B« po 10 škatlic na odrezek »B 2«;

na družinsko nakaznico »C« po 15 škatlic na odrezek »C 2«.

Potrošniki v ostalih občinah bodo prejeli po 2 škatlici vžgalic na odrezek »Sept. 17« oz. »Sept. 67« osnovne živilske nakaznice.

Opozarjamo trgovce v Ljubljani, da na zgoraj navedene odrezke osnovnih nakaznic ne smejo izdajati vžgalic.

II.

Vsi upravičenci v mestu Ljubljani, ki za mesec september še niso dvignili pripadajoč zaseke na osnovne živilske nakaznice, naj jo dvignejo pri mesarju Musarju, Sv. Petra cesta št. 61.

III.

Potrošniki v Ljubljani, ki želijo nabaviti moko namesto kruha za drugo polovico meseca septembra, bodo prejeli od 16. t. m. dalje pri svojih stalnih trgovcih na 10 dnevni odrezki krušno moko, na 3 dnevne odrezke rženo moko in na 2 dnevna odrezka belo moko in sicer:

na osnovno živilsko nakaznico 1.86 kg krušne moke, 0.558 kg ržene moke, 0.372 kg bele moke;

na dodatno nakaznico roč. del. 1.24 kg krušne moke, 0.372 kg ržene moke, 0.248 kg bele moke;

na dodatno nakaznico tež. del. 2.06 kg krušne moke, 0.619 kg ržene moke, 0.413 kg bele moke;

na dodatno nakaznico najt. del. 2.89 kg krušne moke, 0.867 kg ržene moke, 0.578 kg bele moke;

na dodatno nakaznico za bolnike 0.82 kg krušne moke, 0.247 kg ržene moke, 0.165 kg bele moke.

Za Socialno pomoč

Iz pisarne odbora za »Socialno pomoč« smo prejeli:

Za oškodovance od bombnih napadov v Borovnici so darovali: Blejec Ema, lastnica »Rios«, Selenburgova ul. 4, 1500 lir, Kolterer Ana, lastnica »Petriček«, Ulica 3. maja, 1000 lir, dr. Kovač Franc, živnozdravnica, Sv. Jakoba trg 8, 1000 lir, Maurin Štefka, Stari trg 2-III., v počastitev spomina pok. g. Josipa Olupa 1000 lir, Berlić Bojana, Pucinijska 7, 50 lir, Šmuc Josko, fotoatelj, Dunajska cesta, 1000 lir, Kramer Jurij, mlinsko-strojno podjetje, Cesta v Mestni log, 1000 lir, kavarna »Emona«, 2000 lir. Neimenovani je daroval za oškodovance od bombnih napadov v Borovnici 5000 lir in za oblačilno akcijo Socialne pomoči 5000 lir.

Za informacije glede »Socialne pomoči« kličite: 32-92 in 39-01! Prostori »Socialne pomoči« so na Gosposvetski cesti 2-I. Denarne prispevke pošiljajte po čekovnih poiznicah na »Pokrajinski podporni zavod — Socialna pomoč — ček. račun 16.580-1«.

Za vedno, nas je zapustila naša nadvse ljubljena in nepozabna hčerka

Olgica Majcen

učenka IV. razr. lj. šole

K zadnjemu počitku jo sprejmi v sredo popoldne ob pol 3. uri izpred kapelice sv. Ahaca.

Ljubljana, 11. IX. 1944.

ZALUJOCI STARŠI IN BRATEC.

Umrl je naš ljubljani očka, gospod

Franc Abulner

načel. hipoteč. oddelka Mest. hranil. ljublj. v pok.

Pogreb bo v četrtek, dne 14. t. m. ob 4. uri popoldne z žal. kapelo sv. Urškega, k Sv. Križu. Sv. maša zadušnica se bo darovala v soboto, dne 16. t. m. ob 8. uri zjutraj v cerkvi Mar. Oznanjenja.

Ljubljana, 12. septembra 1944.

Za njim zaludejo: MARIJA, žena; NADA por. TO-MINEC, hčerka; sodnik OSKAR, zet; MARKO, vnuk in ostalo sorodstvo.

Kronika

* Nemški zgodovinar je padel na bojišču. Iz Berlina poročajo, da je padel na čelu oddelka svojih čet znani nemški zgodovinar Gerhart Schröber.

* Japonci proučujejo nova bojna sredstva. Japonska vlada je ustanovila po nemškem zgledu poseben urad, ki ima nalogo proučiti nova bojna sredstva. Izumitelji namreč ne prenehajo pošiljati svoje izume, s katerimi hočejo podpreti vlado v borbi.

* 100letnica samostana v Mont Serratu. Na Španskem obhajajo 100letnico slovitega samostana. Slavnostni prireditve se udeležijo med drugim tudi papeški nuncij Clagnani. Špansko vlado zastopa Justični minister, poleg njega pa še mnogo drugih domačih odličnikov.

* Franaška Drdlo je zadela Kap. Znanega violinskega virtuozna in skladatelja Franca Drdla, ki je lani 28. novembra obhajal 75letnico rojstva, je te dni v Badgasteinu zadela kap. Bil je moravski rojak, ki se je leta 1882. naselil na Dunaju. Znan je bil kot gosleč in skladatelj ter je napisal nekaj skladb, ki so uživale veliko priljubljenost, predvsem sta to skladbi: »Souvenir« in »Serenade«. Zadnje Drdlovo skladateljsko delo je koncert za gosli v D-molu, katerega so izvajali prvič pred 5 leti.

* Potres ob ameriški atlantski obali. Na raznih mestih severnoameriške atlantske obale so občutili nedavno opolne potres, ki je bil posebno močan v Torontu in Montrealu.

* Z račjimi jajci so se zastrupili v Wellsteinu člani neke družine. Nič hudega sluteča mati je zabelila jaj z račjimi jajcem. K sreči je bila zdravniška pomoč takoj pri rokah, da ni bilo nobenega smrtnega primera.

Iz Ljubljane

Ljubljana — Borovnici

Nabiralna akcija, ki jo je v korist žrtvam letalskih napadov priredila v nedeljo po ljubljanskih cestah »Socialna pomoč«, je dokazala, da se je mestno prebivalstvo z resničnim razumevanjem odzvalo in z veseljem prispevalo, saj so vneti nabiralci in nabiralke v nedeljo v nekaj urah nabrali kar čez 110.000 lir.

Vseh nabiralcev in nabiralic je bilo 208, od teh 200 nameščenec in nameščenice »Socialne pomoči«, 16 nabiralcev in nabiralic »Rdečega križa«, 118 dijakov in 52 dijakov. Dijakine in dijakice so nabirali v skupinah po dva. Nabirke je bila smotrno organizirana. Na prometnejših krajih mestnega središča so bile osrednje zbirališče z mizicami in stolicami. Takšnih zbirališč je bilo sedem, n. scer: pred palačo »Bato«, pred kavarno »Emona«, pred »Narodnim domom«, pri Prešernovem spomeniku, ob kinu »Matič«, pred magistratom in pred kavarno »Evropa«. Druge skupine pa so križarile po mestu in po javnih ikalah. Vsi nabiralci in nabiralke so pokazali izredno vnetje in vztrajnost. Menda ni bilo kotička, kamor bi ne bila stopila vsaj ena skupnica, in skoraj ni bilo človeka, ki je bil naprosen, in bi ne bil dal vsaj lire v plemeniti namen.

Izmed vseh nabiralnih skupin je bila najuspešnejša pred magistratom, pod vodstvom marjave edne Mihajle Bitezničke. Ki je nabrala 8870 lir. Med dijaškimi skupinami so se odlikovale skupine, ki so jih vodili dijak: Ravnikar Vinko, Grčar Marjan, Kramar Alfred in Wagner Tone, in dijakine: Kastelic Marija, Gračner Verena, Pavlič Marija in Kozul Milena.

Kakor rečeno, so se Ljubljančani in Ljubljančanke skoraj brez izjeme izkazali. Redki, zelo redki so bili, ki so se oddolžili z eno samo liro. Po petdeset stotink pa sta dali same dve dami. Zelo pogosti so bili prispevki po 10, 20 in 30 lir, neredki pa tudi po 50 in celo 100 lir. Skoraj vsakdo pa je prispeval po večkrat, ker je zmeraj znova nalletel na neumome zbiranje, ki so znute tudi prijazno pogledati in milo poprositi. Za vsak prispevek je darovale prejel listek z ustrezajočo oznako vrednosti. Takšen kontrolni listek je ojašal delo nabiralnih in nabiralcev, ki so takoj vedeli, kdo je že prispeval. Spočetka pa so ljudje listke zavrgli ali pa jih sploh odklanjali, tako da so nadaljnji nabiralci zmeraj govorili »nadlegovali« — in skoraj zmeraj uspešno. Dasi je bil kdo morda dočetkrat nadlegovan, je zmeraj prijazno povedal, da je že dal. Sedem izjem je dokazalo, da so na svetu še ljudje, ki jim je duh nekje pred desetimi leti obital in da ga tudi vojna vira ni mogla premakniti. Ena izmed teh izjem je bila takale: precej rejen gospod je na prošnjo, naj

kaj prispeva za Borovnico, ostro pogledal in, potrpejličevo se po trebuhu, izjavil: »To je moja Borovnica!«

Pri organizaciji nabirke je sodeloval tudi g. prof. Vovk, ki je organiziral dijaške skupine, glavne organizacijske in računске posle pa je vršilo 10 nameščenec »Socialne pomoči«. V okviru te nabiralne akcije so bile tudi zelo uspešne nabirke po vseh ljubljanskih cerkvah, katerih podatke bomo še objavili.

* Novi grobovi. V Ljubljani so umrli: Olgica Majcenova, učenka 4. razreda ljudske šole; pogreb bo danes ob pol 15. iz kapelice sv. Ahaca. Zasebnica gospa Cecilija Rus; pogreb bo danes ob pol 15. iz kapelice sv. Petra. Igorček Juvancič, profesorjev sinček; pogreb bo danes ob 15. iz kapelice sv. Kristofa; Franc Abulner, načelnik hipoteknega oddelka Mestne hranilnice ljubljanske, v pokoju, pogreb bo v četrtek 14. t. m. ob 4. uri iz kapelice sv. Franciška. Pokojnim blag spomin, zaljubljenim naše soznanje!

* Obvezno cepljenje proti kozam za vse one otroke, ki se iz kakršnegakoli vzroka niso mogli udeležiti rednega splošnega cepljenja, bo v petek 15. septembra t. l. ob 17. uri v prostorih Mestnega fizikata v Mestnem domu.

* Obvestilo mesarjem. Mesarji od črke A do vključno J, ki dele zaseko, naj dostavijo posodo v sredo 13. t. m. od 8. do 10. ure dopoldne na mestno klavnico. Mesarji od črke K do vključno P v petek 15. t. m. in mesarji od črke R do vključno Z v torek 19. t. m. istotam. Posoda se bo navedene dni sprejemala samo od 8. do 10. ure dopoldne. Sindikat mesarjev in klavničarjev.

* Sprejem gojenk v šolo za zaščitne sestre. Pogoj za sprejem so: starost od dovršenega 18. do 24. leta, dovršena nižja srednja ali meščanska šola, popolno duševno in telesno zdravje, samski stan in navedena neoporečnost. Rok za vlaganje prošnje je podaljšan do 30. septembra t. l. Kolekovanje in z dokumenti opremljene prošnje se vlagajo na naslov: Šola za zaščitne sestre v Ljubljani, Dunajska c. 25/I (vhod Knafkova ul. 3). Točnejša pojasnila se dobi osebno ali pisмено pri upravi šole.

* Na I. ženski meščanski šoli v Ljubljani bodo popravni izpiti dne 18. in 19. t. m. ob pol 15. v prostorih uršulinske šole na Kongresnem trgu. — Vpisovanje za šolsko leto 1944-45 bo dne 2. 3. in 4. oktobra od 7. do 9. in od 15. do 17. prav tam. K vpisu prinese vsaka učenka zadnje spričevalo, davčno potrdilo, hčerke invalidov prepis invalidskega potrdila. Učence iz družin, kjer je bil rojenih 7 ali več otrok, ne potrebujejo davčnega potrdila, pač pa potrdilo župnega uradu o številu otrok. Novinke pridejo v spremstvu staršev in predlože tudi rojstni list. Podrobnosti bodo razvidne na oglasni deski v samostanskih veži.

* Na I. deški ljudski šoli Ledina bo vpisovanje za šolsko leto 1944-45 v četrtek 28. t. m. in v petek 29. t. m., vedno od 8. do 10. ure v poslopju šole na Lelini in sicer v pritličju v sbi št. 4. Istočasno bo vpisovanje tudi v otroški vrtec. V 1. razred se sprejemajo otroci, ki dopolnijo do 1. januarja 1945 šesto leto. 2. oktobra bo ob 8. uri pri sv. Petru začetna šolska masa, 3. oktobra pa redni pouk v poslopju Marijanišča po istem redu kakor lani.

* Darila. Namesto venca na krsto blagopokojnega g. Josipa Olupa je daroval Društvo slepih g. Kaiser Heribert 300 lir. Za velikodušni poklon izreka odbor plemenitemu darovalcu najtopleje zahvalo. Ob priliki svoje poroke je daroval gospod Bobo Kosi, kavarinar v Kočevju. Podpornemu skladu za slepo mladino 2000 lir. Za plemeniti dar iskrena hvala z željo, naj Bog nakloni obilo sreče mladoporočencema! V počastitev spomina blagopokojne Elizete Rogarje daruje ga. Alice Topanova 100 lir, nelmenovana pa 100 lir za slepe. Podpornemu društvu za gluho mlado mladiño v Ljubljani je darovala gospodična, ki ne želi biti imenovana, znesek 1000 lir. Velikodušni dobrotniki, ki se je spomnila revne gluho mladiño in njene velike revščine, se društvo najtopleje zahvaljuje.

* Nad šipe se je sprijavil. Krakovo, ki se sicer kopije v miru, je imelo te dni majhno senzacijo. Ljudje so ob zvenketanju in padanju drobcev razbitih šip zvedavo odpirali okna. Postajali so na cestišču ob Gradaščici ter uprli svoj pogled na hišo, kjer ima knjigovodnica marjavi obrtnik g. Orešič. V hudem naletu, oborožen s pravim kranjskim dežnikom, se je neki Ljubljančan lotil oken njegove delavnice. Tako jih je obdeloval in ni prejel odnehal, dokler ni poslednja šipa okusila dežnikove ostrine. G. Orešič je potem zadevo prijavil

policiji, ki je po ogledu napravila ovadbo na državno tožilstvo. Šipe, ki so v današnjem času kar dragocene, bodo stale okoli 4000 lir. Za nakup pa je potrebno dovoljenje, ki ga izda šef pokrajinske uprave. Čudno je gledati ljudi, ki uživajo ob takih dejanjih in jih odobravajo. Nastavljenica Anica je vsa preplašena zbežala iz lokala in se zgrajala zaradi dejanja, medtem ko je neka gospoja ploskala in kričala: »Prav je, prav je! Vojna je, kaj se hoče!«

* Nesreče. Janez Rajner, 14letni dijak, si je zlomil levoico, 5letni Jože Sušteršič, sin strojevodje, se je opkel s kavo po rokah in prsih. 18letni Lojz Papež iz Ambusa si je pri padcu zlomil levo nogo. 20letni Tone Strazišar z Brezovice je padel s kolesa in se potolkel na glavi. 40letna Neža Skrabčeva z Blok je na dvorišču padla in si zlomila levoico. 56letni posestnik Maks Petrovič iz Hotedreže je pri prevažanju lesa padel v prepad in dobil hude notranje poškodbe. Sivilja Marija Boncljeva iz Ljubljane je padla s kolesa in si zlomila levo nogo.

* Učite se strojeplja! Novi eno-, dvo- in trimesečni tečaji — dnevni in večerni — se pričenjajo 13., 14. in 15. septembra. Lahika deseterstarna metoda. Pouk dopoldne, popoldne ali zvečer po želji obiskovalcev. Učnina zmerna. Vpisovanje dnevno. Praktično znanje, koristno vsakomur sedaj in v bodoče v zasebnem ali javnem poklicu. — Informacije, prospekti: Trgovsko učilišče »Christofor učni zavod«, Dobrobranska cesta št. 15.

Iz Novega mesta

Pomankanje vina. Ker v opustošenih krajih ni več dobili vina, druge ga je pa že tudi zmanjkalo, mora Novo mesto občutiti to pomankanje. Več gostilničarjev je že zaprlo svoje prostore, druge pa točijo menda še zadnje zaloge »cvčka« ali kar se pač pod tem imenom prodaja. Res bi bila zanimiva statistika sedanjih »vin« z ozirom na alkoholno stopnjo. V enem so pa vsi lastniki gostilniških obratov zelo enotni — v ceni. Izpod 50 L ni nikjer dobiti liter vina. Sadjevec ali hrusovec, ki ga sedaj tudi marljivo točijo, ko ni konzumentov za drago »zlahotno« kapljico, je po 24-26 L liter. Vodopivec si manjše roke in bi radi uveljavili gešo: Zvijavo abstinenco, napij se studenca, kar se jim pa prav ne posreči. In tako se, na skrivaj, marsikdo izmuzne v vežo, da si utiša željo z dvema deci vina in da ne ograža svojega zdravja. Mnogi se vadijo v prisilni prohibiciji. Posebno javni nameščenci sedaj večinoma sedijo doma, pestujejo otroke, če jih imajo, berejo knjige, če jim jih kdo posodi in čakajo — prvega. Redki so umetniki, ki imajo desetega v mesecu še kaj cvenka. Je pa tudi najboljšje tako, saj izgledi glade trgatev niso nič rožnati. Trška gora je bila razbičana od toče, dolomata od peronosporne in plesnobe, Brozga za škropljenjem trti, ki so jo prodajali v mestu, je bila res brozga in je prinesla srečo le srečnemu »zumičniku«, vinogradnikom pa ne. Ker ljudje galice niso dobili, razen nekaterih srečnikov, ki so prišli do nje, oz. do zelo dobrega nadomestila, radi katerega je nek tukajšnji razpečevalec pridobil mnogo iskanjih prijateljev, so izgledi žalostni. Zlahotne kapljice letos na Dolenjskem ne bo dosti. Tiste so že sedaj kot pozmi. Le Sv. Križ in okolica bosta malo bogatejša. To, seveda, pa ne bo zadostovalo niti za Novo mesto, kaj šele za Dolenjsko. Več bo sadjevca, saj je sedaj res obilo. Tudi sadnega žganja bo več kot običajno. Dames ga prodajajo liter po 220-230 lir. Ker pa je upravičeno upanje, da bo skoraj stekla čista voda po ceveh novega vodovoda, se nam smrti od žeje za enkrat res ni treba bati.

Z Gorenjskega

Na celovškem konservatoriju bodo vpisovali gojenke 13. in 14. t. m. Dne 15. t. m. bo vpisovanje učencev, ki še niso obiskovali pouka na tem zavodu. Otroke morajo privedi starši. Listi opozarjajo, da letos ne bo mogoče izbirati učiteljev in pedagogov, kar je bilo gojencem, odnosno staršem, na prosto dano v prejšnjih letih.

Na Koroškem bodo razdeljevali kmetom čevlje prvenstveno v tistih primerih, ko bodo kmetje izločili oblastvom živalke kože za strojenje. Na ta način si bodo kmetje lahko nabavili čevlje neke za sebe, temveč tudi za člane družine.

Najdene municije, pisalo koroški listi, se ne sme nihče dotikati, kar lahko vsak tak dotik povzroči eksplozijo. Vsi iz letal odvzeti predmeti se morajo naznaniti najbolj vojaški postaji, ki bo z njimi

ravnala po predpisih, da ne bo škode ne za vojske, ne za civilno prebivalstvo.

Koroški voditelji kmetov so bili v torek sklicani na sestanek v Celovcu, kjer jim je govoril glavni poverjenik Huber. Dol je vse potrebne napotke za rešitev vprašanih, katere zahteva totalna vojna od pridolovalec.

Nerazdeljiva celina. Na ljudskem vseučilišču v Celovcu je predaval v torek Adalbert Forsreuter o snovi »Nerazdeljiva celina«. Orisal je najprej zgodovino Evrope ter naglasil kulturno povezanost te celine. Posebno pozornost je posvetil naporom nemških cesarjev, ki so skušali združiti evropsko celino pod svojim vodstvom. V 13. stoletju je privihrala mongolska nevarnost nad Evropo in tedaj se je prvič porodil občutek evropske skupnosti, ki se je strnila v obrambo proti nevarnosti invazije. Zaradi nevarnosti, ki pretijo Evropi s strani angleške in boljševiške politike, je potrebno, da se evropski narodi strnejo k skupni borbi. K temu usposablja Evropa že njene zemljepisne razmere.

S štajerskega

V Zalcu so bili pred kratkim zapriseženi člani ondote domače bramba. Novozdani člani orožniški oficir, govoril pa je uradnik Bergmann iz Celja. Sodelovalci je tudi godba žalskega orkestra pod vodstvom glasbenika Schabana.

Obiranje hmelja v Savinjski dolini, posebno v Zalcu, je v glavnem končano. Hmelj je dobro obrodil in so ga pomagali obratiti mnogi Celjani, katerim se lastniki hmeljskih nasadov v Savinjski dolini za prijazno sodelovanje lepo zahvaljujejo.

Zaradi prekriška proti delovni obveznosti, je sodišče v Slovenski Bistrici obsodilo 44letno Marijo Sebratovo na 5 mesecev ječe.

O vprašanih narodnosti so razpravljali na uradnem posvetovanju v Frohnleutnu. Posvetovanja je vodil poverjenik dr. Helmut Carstensen. Na zborovanje so prišli tudi vsi narodnopolitični referenti iz spodnještajerskih okrajev. Med drugimi je govoril Kalister govoril o nalogah skrbstva za preseljenca. Nadalje so razpravljali o ukrepih za varstvo ogrožene narodnosti.

Kotli so važna surovina, naglašajo štajerski listi, zato jih je treba skrbno zbirati. Potrebujemo jih za kemično industrijo, še prav posebno pa za fotografsko in filmsko stroko. Tudi v obožljivi industriji ne morejo biti brez kosti. Te je torej treba skrbno zbirati in oddati. Kdor odda 5 kg kosti, prejme za nagrado košček toaletnega mila.

Iz Trsta

Slovenska ura v tržaškem radiu. V nedeljo 3. septembra je bila v tržaškem radiu slovenska ura, posvečena slovenskim narodnim stražam. Poleg dveh programnih govorov, so bile na sporedu tudi narodne pesmi. Sodeloval je vojaški orkester narodnih straž, oglašala se je tudi harmonika.

Prosvetno društvo Simon Gregorčič je bilo ustanovljeno 31. avgusta v Senožečah. Bila je lepa društvena prireditev ob številni udeležbi prebivalstva. Na sporedu je bila Gregorčičeva pesem »Na potujoči zemlji«, nato razgovor o društvenem programu in delu. Nadporočnik Savelli je govoril o dolžnosti slovenskih deklet. Zelo zanimiva je bila tudi razprava iz življenja domačinov pod naslovom »Odvržimo krinke!«. Ob skopu sestanka so si udeleženci zbrali delovni odbor. Časno predsedstvo je prevzel dobrobranski poveljnik, nadporočnik Emil Savelli.

Iz tržaškega glasbenega življenja. Dne 5. septembra se je pričel drugi ciklus simfončnih koncertov, ki ga je izvajal stalni tržaški orkester pod vodstvom dirigenta Edmonda de Vecchia. Na sporedu so bile skladbe Bacha, Weberja in Wagnerja.

Mrtvaški zvoni. V Trstu so umrli 83letna Katarina Kleva, vdova Gojak, 24letni Dante Kleva, 60letni Anton Zavadal, 77letni Fanc Ziperla in Fulvija Pitek.

Usodna nesreča na Miramarski cesti. Na Miramarski cesti se je primerila usodna kolesarska nesreča, ki je terjala življenje 22letnega mehanika Atila Pastorja in 19letne Santine Franca. Po nesrečnem naključju sta prišla pod avtomobilsko vozilo, pod katerim sta obležala s smrtnimi poškodbami.

Točenje piva. Na željo delavstva in uradništva se bo točilo pivo po 18.30 v bifejih na St. Jakobskem polju 2, Bradskijski v ulici Orliani 1, Amodeo v Akvedotu 21, Allegretto v Akvedotu ter v pivnici »Elizbijski polj« na sprehajališču Sv. Andreja št. 14.

Iz Gorice

Umetnostna razstava v prid oškodovancem zaradi bombnih napadov. 40 furantskih umetnikov je priredilo v palači videmskega nadškofa posebno umetnostno razstavo. Čisti dobiček je namenjen oškodovancem zaradi letalskih napadov.

Poročili so se te dni v Gorici vratar Jožef Vreg in gospodinja Alojzija Kulot, zasebnik Vladimir Peric in nameščanka Rozalija Muc.

Poverjenik Slovenskega Rdečega križa v Gorici, ki ima svoje prostore v Mazzinijevi ulici 2, obvešča občinstvo, da je pošiljanje poštinih paketov v Nemčijo začasno ustavljeno. Čim bo promet zopet odprt, bodo stranke pravočasno obveštene.

† p. Sofronij Kozlevčar. »Goriški list« poroča v št. 37.: »Vodstvo svetišča na Sveti Gori je sporočilo, da je 5. septembra v Gospodu zaspal preč. g. p. Sofronij Kozlevčar. Mnogi izmed nas se ga spominjamo kot dolgoletnega in požrtvovalnega spovednika in pridigarja na Sveti Gori. Zadržni dni svojega svetniškega življenja je preživel v Struganu v Istri. Pokopali so ga v Piranu.«

Ljudsko gibanje. V goriški občini je bilo pretekli teden 18 rojstev, 17 smrtnih primerov in 6 porok.

Dva milijona lir vredne dragocenosti so izginile. V odnosnosti družinskih članov je odnesla služkinja, ki je bila zaposlena pri neki goriški vdovi, razne dragocenosti, več zlatih in srebrnih okrasov, dva pisalna stroja in druge stvari v skupni vrednosti nad 2 milijona lir. Goriška policija je takoj uvedla preiskavo.

Beleznica

KOLENDAR:

Sreda, 13. septembra: Francišek, Notburga.

DANASJNE PRIREDITVE:

Kino Matice: Oblozujem.
Kino Sloga: Njegov sin.
Kino Union: Naj živi ljubezen.

DEŽURNE LEKARNE

Danes: Dr. Piccoli, Dunajska cesta 6; Hočevar, Celovška cesta 62; Gartus, Mostje, Zaloška cesta 47.

ZATEMNITEV

Je strogo obvezna od 20.30 do 5.30 ure.

DRŽAVNO GLEDALIŠČE

Sobota, 16. septembra: ob 18.: Matiček se ženi. Izven.

Nedelja, 17. septembra: ob 18.: Dona Diana. Izven.

Predsezona v Drami. Pred pričetkom nove gledališke sezone bo uprizorila Drama nekatera uspešna dela iz repertoarja minule sezone. Prva taka predstava bo v soboto, 16. t. m. ob 18. uri, druga nato v nedeljo 17. t. m. ob 18. uri. V soboto bo uprizorjena Linhartova igra »Matiček se ženi«, ki jo je postavil na oder ob zaključku lanske sezone Dramski studio s sodelovanjem treh članov dramskega ansambla, gg. Severja, Lipaha in Blaža. V nedeljo ob 18. pa bo uprizorjena Moretova igra »Dona Diana«, ki je v minuli sezoni imela izreden uspeh. Za obe predstavi so vstopnice v predprodnji od petka 15. t. m. od 10.30 dalje v Operi.

Oddajniška skupina Jadransko Primorje

RADIO LJUBLJANA

SREDA, 13. SEPTEMBERA

7.00—7.10: Poročila v nemščini. 7.10—9.00: Jutranji pozdrav. Vmes od 7.30—7.40 poročila v slovenščini. 9.—9.10: Poročila v nemščini. 12.—12.30: Prenos osrednjega nemškega sporeda: Glasba za premor, 12.30—12.45: Poročila v nemščini in slovenščini, napoved sporeda. 12.45—14.: Prenos osrednjega nemškega sporeda: Koncert nižje-saškega orkestra. — 14.—14.15: Poročila v nemščini. 14.00—15.00: Prenos osrednjega nemškega sporeda: Vsakomur nekaj. 17.—17.15: Poročila v nemščini in slovenščini. 17.15—17.45: Otroška ura — izvajata: Vida Juvan in Rozka Koritnik. 17.45 do 18.15: Pihalni kvintet pod vodstvom Janka Gregorja. 18.15—19.: Vse to ni tako važno! 19.—19.30: Slovenski napavi — tretci sester Finkovih (pri klavirju M. Lipovšek). 19.30 do 19.45: Poročila v slovenščini. 19.45—20.: Razgledi. 20.—20.15: Poročila v nemščini. 20.15 do 21.00: Glasba velikih skladateljev: L. v. Beethoven. 21.—22.: Prenos osrednjega nemškega sporeda: Pisana ura. 22.—22.15: Poročila v nemščini in napoved sporeda. 22.15 do 23.: Prenos osrednjega nemškega sporeda: Prijetni spomini. 23.—24.: Prenos osrednjega nemškega sporeda.

Kultura

Vekoslav Janko — 25 let na odru

Neopaženo, brez vnanjih proslav in jubilejnih spominov poteka 25 let, kar je začel svojo umetniško kariero eden najmarljivejših in najbolj priljubljenih solistov ljubljanske opere — Vekoslav Janko. Debutiral je na mariborskem odru l. 1919, ko je Hinko Nučič z mladostnim vsponom prevzel vodstvo tega odra in združil okrog sebe v zanosno in delovno gledališko družino lepo vrsto znanih in še neznanih slovenskih igralcev in igralcev. Janko, rojak iz bližnjih Ruš, je pričel nastopati najprej v dramskem repertoarju; tako si je pod skrbnim vodstvomkušenega in razgledanega Nučiča vedno bolj razvijal igralske sposobnosti, kar mu je samo koristilo v poznejši karieri opernega pevca.

V tedanjih razmerah mariborskega gledališča pa se igralci ni mogli preveč specializirati: če je bila Drama jedro vsega gledališkega umeštvovanja, so razmere zahtevale vedno bolj tudi gledališko glasbo in tej potrebi je bilo treba ustreči najprej z opereto in lažjo opero, nato pa — v času, ko je gledališče doseglo višek — tudi z velikimi opernimi deli. Pri Janku se je sčasoma premaknilo težišče umetniškega razvoja v opero, njegov lepi bariton je vzbujal pozornost že v Mariboru. Janko je ostal v mariborskem gledališču od prve sezone do sezone 1925.

Velike možnosti so se odprle Jankovemu pevsko-umetniškemu razvoju tedaj, ko ga je angažiralo ljubljansko gledališče. Skoro dvajset let že deluje nepretrgoma v Ljubljani. Tu se je z vztrajnim delom povzpelo med naše najbolj upošteevane soliste, postal je eden izmed stebrov naše Opere. Ne samo, da je zlasti v zadnjih sezonah pel velike, reprezentativne vloge, izmed katerih omenjamo kar takole grofa Luno (»Tru-

badura), Germona (»Traviata«), Figara (»Seviljski brivci«), grofa Almavivo (»Figaroova svatba«), Evgenija Onjgina, Escamilla (»Carmen«), Arcesija (»Mrtve oči«), kralja Salomona (»Sabska kraljica«), Rigolotta i. dr. Posebno omembo zasluži tudi neštete postranske vloge, kakor so na pr. njegov Amonaso (»Aida«), Chansonette (»Gorenjski slavček«), Ford (»Falstaff«), Marcel (»La Boheme«), Valentin (»Faust«), Lescart (»Manon«), Krušina (»Prodana nevesta«), dr. Malatesta (»Don Pasquale«), Renato (»Pies v maskah«), Miinar (»Jenufa«) itd. V vseh teh vlogah z nešteti nastopi je V. Janko izpričal odlične igralske in pevске kvalitete in si pridobil sloves enega najbolj priljubljenih domačih pevcev, ki s svojim marljivim, vestnim in uspešnim delom podpirajo zares kakor stober repertoarno stavbo naše Opere.

Morda bo še prilika, da bo Ljubljana v vidnejši obliki počastila 25letnico Jankovega umetniškega delovanja na odru. Za sedaj mu samo čestitamo ob jubileju in že-

limo še mnogo let uspešnega dela v korist slovenske gledališko-glasbene kulture.

Knjige »Zimeke pomoči«

3. Dr. Stanko Bevk. Po živalskem svetu. Pisec knjige »Po živalskem svetu« sodi v vrsto nadaljevalcev slovenskega Brehma Frana Erjavca. Že dalje časa se oglašajo Dr. Stanko Bevk, znan tudi kot avtor »Botanike za šolo in doma in dveh učbenikov za botaniko in prirodopis živalstva in rastlinstva, s poljudnimi sestavki, ki izvršujejo koristno in plemenito poslanstvo zblževanja človeka s naravo po poti znanja. Saj samo znanje osvetljuje premoreno zamačeno pojave okrog nas, odkriva tajne stvarnega življenja in daje zanesljivo podobo stvarstva in večnih zakonov življenja. Prav posebno predstavlja Dr. Stanka Bevka kot popularizatorja prirodopisa priročje »Zbirka razprav in slik iz življenja živali«, ki jo je sprejel Zimska pomoč med svoje tomlolske izdaje in ji tako omogočila izid v času, ki morda ni posebno ugoden za take publikacije. Če kdaj, je danes vsa pozornost osredotočena na človeka in njegove dramatične napete probleme. Toda naš duh potrebuje kontrastov in išče olajšanja svoje napetosti. Prav v ta namen pa nam s pridom služi življenje živali, — opis sveta, v katerem se kaže pestra mnogolikost življenjskih oblik in ki nudi do vzmetnemu bralcu veliko hvalne tvarine, da se ob njej odpočije in si pridobi novih spoznanj o temeljnih zakonih žive narave.

O knjigi Dr. Stanka Bevka »Po živalskem svetu« bodo meritorno spregovorili strokovno kompetentni ocenjevalci. Kulturnemu krontistu ostaja samo naloga, da jo opiše in včleni v živi tok slovenske slovnostne aktualnosti. Knjiga ni nastala kot enotno delo, pisano po vnaprejšnjem strogo premišljenem osnutku, marveč je zbirka priložnostnih, delno že priobčenih sestavkov, vendar je ne le v posameznih sestavkih, marveč predvsem kot celota popolnoma nova in zasluži s te strani pozornost. Pisatelj jo je

razdelil v štiri dele: prvi je uvodnega značaja, drugi obravnava življenje posameznih živalskih vrst in njih skupin, tretji je odmerjen raznim splošnim pojavom, v četrti del pa je pisec strnil pregled živalstva, dalje pregled vekov in tvor, v katerih so nastale udeleline z izumrlimi živalmi in dostavlja abecedni seznam živali in živalskih skupin, ki jih obravnava v svoji knjigi.

Deset železničarjev pred posebnim sodiščem

Razprava o tatvini 550 kg sladkorja konec junija na tovornem kolodvoru v Zalogu

Ljubljana, 12. septembra.

Včeraj dopoldne se je v razpravni dvorani št. 79 začela pred posebnim sodiščem za javno varnost razprava proti 10 železničarjem in nekemu pekovski mojemu. Obtožnica dolži 8 obtožencev, da so v noči na 28. junija letos na tovornem kolodvoru v Zalogu ukradli iz dveh zaprtih vagonov 11 zabojev sladkorja v kockah v teži 550 kg in v vrednosti 9157,50 lire. Sladkor je bil last industrialca Vladimira Arka v Zagrebu. Trije obtoženci so obtoženi, da so nekaj tega oziroma drugega sladkorja kupili. Storiš so tako vsi kaznivá dejanja po čl. 3. točka 2a in b naredbe Vrhovnega komisarja o izvrševanju sodstva v operacijskem področju »Jadransko Primorje«. Senatu predseduje sos Rajko Lederhans, kot sodnika sodelujeta sos Valentin Bidovec in sos dr. Leon Pompe. Obtožnicio zastopa državni tožilec Branko Goslar, obtožence pa branijo dr. Premnerjeva, dr. Kuhelj, dr. Lokar, dr. Pegan, dr. Peršin in Petrovič. Včeraj se je razprava zavlekla v popoldanske ure. Zaslusani so bili vsi obtoženci; nato je predsednik prečital nekaj spisov. Danes se je razprava nadaljevala z zaslišanjem prič.

Vsi obtoženi železničarji so družinski očeti in imajo za seboj že več let službe. Doslej so še vsi nekaznovani. Izgovarjajo se na slabe gnotne razmere. Večina obtožencev priznava svoje sodelovanje, le dva zanikata. Vse kaže, da so bili med seboj zmenjeni, vendar dogovor zanikajo. Nekateri obtoženci se skrbno izogibajo, da bi koga izmed soobtožencev obremenili, in priznajo le svoj

delež pri tatvini. Večina trdi, da je sladkor kasneje skril v žitna polja ob progi in da so jim ga tam neznani storilci odnesli. Zbuditi hočejo vtis, da so sladkor vzeli le zato, da se ne zamerijo svojim tovaršem, ki bi jih mogli kako denuncirati ali pa jim škoditi. Čim pa so mogli, so se ga znebili.

Glavna obtožnica, ki sta vlomila v vagon in iztovorila zaboje sladkorja, sta najzgovornejša. Krepko obremenjujeta obtožence, ki udeležbo zanikata. Razprava doslej ni mogla potrditi, ali izpovedujeta tako, ker sta se odločila, da bosta govorila resnico, ali pa zato, da se maščujeta neljubim tovaršem.

Vsi obtoženi razen dveh so tvorili posadko, ki je nastopila inkriminirano noč službo ob 19. Kmalu potem je prišel na tovorni kolodvor daljši vlak, v katerem je bil natovoren tudi ukradeni sladkor. Glavna obtožnica »premišlja«, sta ga izvozila — kakor trdita — s pomočjo vozovnega preglednika, ki pa vsako udeležbo zanika. Ko so kasneje vlak premikali, so ga na poseben signal — kdo ga je dal, ni bilo mogoče ugotoviti — ustavili blizu stare prometne pisarne. Glavna obtožnica sta znošila zaboje iz vagona in jih razdelila med tovarše v bližini. Nekateri so dobili po dva zaboja, drugi pa samo po enega. Večina obtožencev trdi, da od sladkorja niso imeli nobene koristi, ker so se ga znebili, čim so zvedeli, da je uvedena preiskava. Odškodninski oddelek ravnateljstva državnih železnic pa je dobil vrnjenih le 160 kg sladkorja in je škodo še 6493,50 lire.

SPORT

Lahka atletika je pastorka

Temelj za kakršno koli sportno ali telesno-vzgojno udejstvovanje je lahka atletika, ta resnica je stara kakor sport sam in je bila že pri raznih prilikah poudarjena in utemeljena z besedami in dejanji, toda ne povsod z zadovoljivim uspehom. Če kje to pravilo ni prodrla dovolj globoko v zavest vsakega, ki ima opravka z mladino, če se hoče posvetiti sportu, velja to prav gotovo za naš domaći kraj, kjer je lahka atletika — ali kraljica sporta, kakor jo po pravici označujejo strokovnjaki — prava pastorka med sportnimi panogami že od prvega dneva, odkar jo poznamo in poskušamo tudi v njej koristiti v koraku z ostalimi. Res je, da zadnji čas za izboljšanje razmer na tem področju sploh ni najbolj prikladen, toda gotovo bo prišel čas, ko bo treba tudi tukaj na novo zastaviti delo in takrat po možnosti tako, da ta panoga spet znova ne bo med zadnjimi kakor doslej.

O podobnih vprašanjih razmišljajo tu ali tam tudi drugod po svetu in prav pred nami leže takšna razmišljanja dobrega poznavalca lahkoatletskih razmer na Dunaju, ki pravi med drugim:

Cepprav je lahka atletika sportna panoga katere koristi uživajo sportniki vseh vrst in panog, se vendar dogaja skoraj redno, da ji vsi taki ob njenih večjih praznikih — na oficijelnih prireditvah večjega obsega — obračajo hrbet. Na sportne prireditve, ki obsegajo teke, skoke, mete in

ZDRAVILNA ZELISCA
VSEH VRST
POVRTNIN, SADIJE, GOBE
VSEGA VSEGA
REDNO KUPUJEMO!
ALPA LJUBLJANA
POSREDOVANJE
VIDOVANSKA CESTA 14

podobno, prihajajo posledno samo najozbiljari prijatelji nastopajočih. Izmenoma ti včasih privabijo s seboj še kakšnega sorodnika, nekdanjega ali tudi šele bodočega (slednje velja za pare), sicer pa ostanejo atletičarji sami med seboj, čeprav so vsa vrata na igrski odprta na stečaj in največkrat sploh nikogar ni, ki bi povpraševal za vstopnino. Morda ni povsod čisto tako, toda marsikje je prav tako, če ni morda še slabše. (V Ljubljani je prav gotovo tako in slabše tudi! op. ur.)

Pisec razglablja v nadaljnjem o vzrokih te »sabatote« in meni med drugim:

Zadeva se nam zdaj zavozeva iz vsega početka. Ko so bili pred davnimi leti pripravljeni prvi mitingi — tako po angleško se je moralo reči tem tekmovalcem, da so bila že vnanje bolj imenitna — so smatrali prireditelji za najvažnejše, da so ves spored spravili pod streho v čim živahnem tempu. Prvi gledalci, ki jih je radovednost prignala na takšno prireditev, so se onstran vhoda znašli na pravem letnem sejmu, kjer so na raznih koncih nastopali neki na pol obteženi mladi ljudje, vmes pa je sem in tja nekdo iz velikega lijaka pripovedoval večnoma nerazumljive podrobnosti o tem, kaj se dogaja na igrski. Na prodaj so bili na takih mitingih tudi tiskani sporedi z imeni nastopajočih, toda taki, da so bili na njih med tekmečarji napovedani Peter, Pavel itd., na tekmovalce pa so prišli čisto drugi. Pri vsakem je bilo posebej označeno tudi, kateremu klubu pripada in v kakšnem dresu se bo pokazal občinstvu, toda v resnici je bil med tem član drugega in je prišel na travnik čisto drugačen kakor so ga pričakovali. V takih okoliščinah je gledalec le redko uganil vsaj glavno, kar je videl pred seboj, in to ga je odgnalo z lahkoatletičkega tekmovalja. Zaveš, da bo za imena zmagovalcev in njihove uspehe ali neuspehe izvedel šele dan pozneje v časnikih, ga je privedla na preprosto misel, da si obisk na igrski sploh lahko prihrani in si namesto tega kupi samo ponekod izdajo svojega dnevnika. Po tej poti so prvi atletski mitingi izgubili velik del svojih gledalcev. Popraviti zamujeno pa je težko!

Toliko o dunajskih skrbih za boljši obisk pri lahkoatletičkih nastopih! Pri nas doma je to vprašanje še bolj zapleteno, kajti pri nas ne manjka samo gledalcev, temveč predvsem — izvajalcev. Ko homo kdaj spet obnavlja sportno življenje v nekdanjem obsegu, bo morala glavna skrb sportnih voditeljev veljati predvsem kraljici sporta — lahki atletiki. S kadrom aktivnih prištev se panoge ne bo težko pritegniti primerno številu gledajočega občinstva, še koristnejša pridobitev večjega razmaha v lahki atletiki pa bo ta, da homo iz njenih vrst lahko črpali dobre pripravljene moči za ostale sportne zvrsti. Tako nam še prav posebno kaže, da bi z lahko atletiko v bodoče ne smeli več ravnati kakor s pastorko!

Herbert Steinmann: 43

Žena za stekleno steno
Roman

»Da bi tvoja mati le je prišla. Rašji slab konec kakor to negotovost ki me ohranja.«

Heinz Renken jo je gledal in se po sili smehljaj, kakor da jo hoče ohrabriti.

»Boj morava dobojevali, dušica — tako ali tako, In zdaj pojdiva!«

V zvezi sta našla starega Renkena, ki je zlovoljno žvečil črno smotko in hodil sem in tja.

»Ta je pa vendarle prehuda,« je čemerzno zagodil, »najprej dobiš brzojavico, da pridni sem, kakor da bi bil Hagenbrück v plamenih, potem pa sedi kakor naroben in nikogar ni pote. Še najbolj bi me nikalo —«

Kaj bi bilo Renkena starejšega ta mah nikalo, nista Ilse Dannow in Heinz Renken nikoli zvedela, kajti v tistem trenutku so se zavrtela vrata, in gospa Konstanca Renkenova, obložena z množico velikih in majhnih zavitev, je stopila v vežo.

S pogledom svetlih očij je obletela dokaj potlačeno skupnico pred seboj.

»Prav, da si že tu.« je pozdravila Renkenova starejšega, hkratu pa s čudnim na-

Herbert Steinmann: 43

Žena za stekleno steno

Roman

»Da bi tvoja mati le je prišla. Rašji slab konec kakor to negotovost ki me ohranja.«

Heinz Renken jo je gledal in se po sili smehljaj, kakor da jo hoče ohrabriti.

»Boj morava dobojevali, dušica — tako ali tako, In zdaj pojdiva!«

V zvezi sta našla starega Renkena, ki je zlovoljno žvečil črno smotko in hodil sem in tja.

»Ta je pa vendarle prehuda,« je čemerzno zagodil, »najprej dobiš brzojavico, da pridni sem, kakor da bi bil Hagenbrück v plamenih, potem pa sedi kakor naroben in nikogar ni pote. Še najbolj bi me nikalo —«

Kaj bi bilo Renkena starejšega ta mah nikalo, nista Ilse Dannow in Heinz Renken nikoli zvedela, kajti v tistem trenutku so se zavrtela vrata, in gospa Konstanca Renkenova, obložena z množico velikih in majhnih zavitev, je stopila v vežo.

S pogledom svetlih očij je obletela dokaj potlačeno skupnico pred seboj.

»Prav, da si že tu.« je pozdravila Renkenova starejšega, hkratu pa s čudnim na-

smehom pokimala Ilse Dannow in sinu. »Upam, da si naročil mizo in obed za slovesnost.«

Renken starejši je pogledal ženo, kakor da jo vidi prvičkrat v življenju.

»Za kakšno slovesnost, gromska strela?« mu je udarila dolgo zatejavana jeza na dan. »Ali mi ne bi je povedala, kaj se prav za prav godi? Kod si hodila toliko časa? Zdi se mi, da si kupila ves Hagenbrück!«

Malo je manjkalo, pa bi bila padla Renkenova starejšemu smotki iz ust. Heinzu Renkenu in njegovi Ilsi je skoraj srce zastalo od osuplosti.

Gospa Konstanca Renkenova se ni nehala smehljati.

»Za kaj neki gre, kaj praviš? Za Heinzovo in Ilsinu zaroko menda? In kod sem toliko časa hodila? Kaj misliš, da je vsa stvar tako preprosta? Če človek ve, da bo dobil snaho, je treba vendar kaj nakupiti —«

Dalji ni utegnla govoriti, kajti sin ji je burno planil okrog vratu.

»Mama — ti si najboljša, najdražja —«

»Sinko, sinko, samo zavitevov mi nikar ne zmečkaj!«

»Najljubša —«

Nazadnje se ga je vendarle otelela.

»Fant, nikar me ne slepari — tvoja najljubša in najdražja stoji tanzkaj!«

Für das Konsortium »Jutro« als Verlag - Za konzorcij »Jutro« kot izdajatelj: Stanko Virant - Für »Narodna tiskarna A. G.« als Druckstelle - Za »Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja: Fran Jeran - Für den Inzeratenteil verantwortlich - Za inzeratni oddelk odgovarja: Ljubomir Volčič

Mali oglasi

Službe išče

SLUŽBINA
za vsa hišna dela. išče službo. Naslov pustite v o. g. odd. Jutra pod »Posredni službinja« 23774-1

KROJ. POMOČNIKA
sprejme takoj Oblik. Po ljanska c. 27. 23732-1a

KUHARICA
za populino znanim kuhinjskim delom. išče službo. Naslov pustite v o. g. odd. Jutra pod »Posredni službinja« 23774-1

KUHARICA
za populino znanim kuhinjskim delom. išče službo. Naslov pustite v o. g. odd. Jutra pod »Posredni službinja« 23774-1

KUHARICA
za populino znanim kuhinjskim delom. išče službo. Naslov pustite v o. g. odd. Jutra pod »Posredni službinja« 23774-1

KUHARICA
za populino znanim kuhinjskim delom. išče službo. Naslov pustite v o. g. odd. Jutra pod »Posredni službinja« 23774-1

KUHARICA
za populino znanim kuhinjskim delom. išče službo. Naslov pustite v o. g. odd. Jutra pod »Posredni službinja« 23774-1

KUHARICA
za populino znanim kuhinjskim delom. išče službo. Naslov pustite v o. g. odd. Jutra pod »Posredni službinja« 23774-1

KUHARICA
za populino znanim kuhinjskim delom. išče službo. Naslov pustite v o. g. odd. Jutra pod »Posredni službinja« 23774-1

KUHARICA
za populino znanim kuhinjskim delom. išče službo. Naslov pustite v o. g. odd. Jutra pod »Posredni službinja« 23774-1

KUHARICA
za populino znanim kuhinjskim delom. išče službo. Naslov pustite v o. g. odd. Jutra pod »Posredni službinja« 23774-1

KUHARICA
za populino znanim kuhinjskim delom. išče službo. Naslov pustite v o. g. odd. Jutra pod »Posredni službinja« 23774-1

KUHARICA
za populino znanim kuhinjskim delom. išče službo. Naslov pustite v o. g. odd. Jutra pod »Posredni službinja« 23774-1

KUHARICA
za populino znanim kuhinjskim delom. išče službo. Naslov pustite v o. g. odd. Jutra pod »Posredni službinja« 23774-1

KUHARICA
za populino znanim kuhinjskim delom. išče službo. Naslov pustite v o. g. odd. Jutra pod »Posredni službinja« 23774-1

KUHARICA
za populino znanim kuhinjskim delom. išče službo. Naslov pustite v o. g. odd. Jutra pod »Posredni službinja« 23774-1

KUHARICA
za populino znanim kuhinjskim delom. išče službo. Naslov pustite v o. g. odd. Jutra pod »Posredni službinja« 23774-1

KUHARICA
za populino znanim kuhinjskim delom. išče službo. Naslov pustite v o. g. odd. Jutra pod »Posredni službinja« 23774-1

KUHARICA
za populino znanim kuhinjskim delom. išče službo. Naslov pustite v o. g. odd. Jutra pod »Posredni službinja« 23774-1

KUHARICA
za populino znanim kuhinjskim delom. išče službo. Naslov pustite v o. g. odd. Jutra pod »Posredni službinja« 23774-1

KUHARICA
za populino znanim kuhinjskim delom. išče službo. Naslov pustite v o. g. odd. Jutra pod »Posredni službinja« 23774-1

KUHARICA
za populino znanim kuhinjskim delom. išče službo. Naslov pustite v o. g. odd. Jutra pod »Posredni službinja« 23774-1

KUHARICA
za populino znanim kuhinjskim delom. išče službo. Naslov pustite v o. g. odd. Jutra pod »Posredni službinja« 23774-1

KUHARICA
za populino znanim kuhinjskim delom. išče službo. Naslov pustite v o. g. odd. Jutra pod »Posredni službinja« 23774-1

KUHARICA
za populino znanim kuhinjskim delom. išče službo. Naslov pustite v o. g. odd. Jutra pod »Posredni službinja« 23774-1

KUHARICA
za populino znanim kuhinjskim delom. išče službo. Naslov pustite v o. g. odd. Jutra pod »Posredni službinja« 23774-1

KUHARICA
za populino znanim kuhinjskim delom. išče službo. Naslov pustite v o. g. odd. Jutra pod »Posredni službinja« 23774-1

KUHARICA
za populino znanim kuhinjskim delom. išče službo. Naslov pustite v o. g. odd. Jutra pod »Posredni službinja« 23774-1

KUHARICA
za populino znanim kuhinjskim delom. išče službo. Naslov pustite v o. g. odd. Jutra pod »Posredni službinja« 23774-1

PREPROGE

za spalnico, (garnituro), krasne, ročno delo, volnene, ugodno prodam. — Naslov v o. g. odd. Jutra pod »Posredni službinja« 23774-1

DAMSKO KOLO
novo, znamke E.K.A. prodam za 8000 lir. Na ogled pri Herkulcu. Poljanska c. 42, poleg vojaškega. 23778-6

ELEKT. KUHALNIK
na dve os. tri grelni plošče. prodam. Naslov v o. g. odd. Jutra pod »Posredni službinja« 23778-6

SIVALNI STROJ
Singer in klavirsko harmoniko. prodam. Ogled dnevo od 12. do 13.30. Golobci Rudolf, Herbersteinova 4a (za stadiomom) 23781-6

GOZJEJE
moške št. 44 in nizke črne 42. prodam ali zamenujem za rjave 43. nizke. Lepodvorska 26-III. pri Novici. 23775-6

BLAGO
za podlago, črtasto prodam. Naslov v o. g. odd. Jutra pod »Posredni službinja« 23776-6

SPORTNE CEVLJE
rjave, nizke, št. 37 otroške in nove št. 29. prodam. Naslov v o. g. odd. Jutra pod »Posredni službinja« 23776-6

BOLJE BLAGO
črtasto za moške strelce. prodam. Naslov v o. g. odd. Jutra pod »Posredni službinja« 23776-6

15 m KOTENINE
rjave, močne. prodam. Naslov v o. g. odd. Jutra pod »Posredni službinja« 23776-6

RADIO
ameriški material, še popolnoma nerabljeno, srednja velikost, moderne oblike model 1941. za radijske potrebe — ugodno prodam. Naslov v o. g. odd. Jutra pod »Posredni službinja« 23776-6

VEČ RIJUH
dobro ohranjenih in 3 blazin, starejši vzorec — prodam. Naslov v o. g. odd. Jutra pod »Posredni službinja« 23776-6

SIVALNI STROJ
za domačo uporabo, si-va izvrstno, ugodno prodam. Naslov v o. g. odd. Jutra pod »Posredni službinja« 23776-6

UGODNA PRILIKA
Sivalni stroj Singer, modro kolo, prvotnost in kos blaga za modro obleko, zaradi bolezni prodam. Kamniška 13. 23773-6

KLAV. HARMONIKO
Settimio-Soprano, 80 ba. sodov, 1 register. Krasen predvoini klavirski instrument za ljubiteljsko uporabo. Ogled med 13. in 15. uro. Naslov v o. g. odd. Jutra pod »Posredni službinja« 23773-6

KUHINJSKE OPRAVE
kompletne, kakor tudi posamezne stole in stolčke kupite najugodnejše pri mizarstvu Krže. Vrhnik. Ogled v skladišču Ljubljana, Ciril Metodova c. 47b, poleg kavarnice Majcen. 23747-6

OTROSKO POSTELJO
železno, prodam. Naslov v o. g. odd. Jutra pod »Posredni službinja« 23763-6

OTROŠKI VOZICEK
globok, čisto nov, najno-vejši model. prodam. — Domači izdelki. Ljubljana, sika 11. 23758-6

KRASNO ZREBE
prodam ali zmenjam za kosini stroj znamke »De-ringe, Nagel & Franc — Brezovica. 23759-6

SPORTNI VOZICEK
predvoino blago, dobro ohranjen, prodam. Florjanska ulica 32-I. 23756-6

DAMSKI PLAŠČ
sezonski, modre barve — predvoino blago za srednjo postavo in sportno modro, obleko za manjšo postavo, prodam Vprašati v trafikii pri vojaški bolnici. 23753-6

OTROSKO KOŠARO
z žimnico ter pločevinasto kopalno klob prodam. Pozivni pri slugi trgovske akademije Bleiweisova 8. 23754-6

MRCES IN GOLAZEN
ušji, stence, bolhe, žurke, molje, miši, podgane, voluhare in bromorje, za neselivo pokončate s strupom, da jo dobi v druge. — Kanc. Zidovska ulica 1. 23714-6

PEGE IN LISAJ
Vam zanesljivo odstrani Alka krema. Drogerija KANC. Zidovska ul. 1. 23715-6

Kupin
RJIJE, KAPNE, posteljno perilo, brisače, razno modro in damsko perilo kupujem stalno in plačam najboljšo ceno. Ku-pujem tudi različna druga oblačila, event. prevzamem v komisijsko prodajo. Hinko Privšek, Kolodvorska 7. Naspoti mestnega kopalnice. J-41-7

VASKO ANTIKVARICNO
slovensko knjigo, revijo, časopise, posamezne oddise kot tudi stare listine kupuje in najboljšo plačuje Knji-garna Janz Dolžan, Ljubljana, Stritarjeva ulica 6. I-407-7

ZIDNE OPEKE
do 50.000 komadov, kupim. Plačam dobro. Ponudbe na o. g. odd. Jutra pod »Posredni službinja« 23623-7

Čez četrte ure je sedela vsa četvorica za belo pogrnjeno mizo v eni izmed posebnih sob. Cvetlice so stale na sredi. Brušeni kozarci z rujnim vinom so se iskriili na slavnostni mizi.

Marsikaj so govorili o tem, kar je bilo, in o tem, kar še pride, Ilse Dannow in Heinzu Renkenu se je končno smehljala sreča, a temne sence so padale tudi še v zarjoteh blaženih ur. Ne on ne ona nista mogla pozabiti stvari, ki so se bile zgodile.

»Kako je neki s Petrom Langejem?« je nazadnje Heinz Renken izrekel on izmed mnogih mučnih misli, ki mu niti zdaj niso dale miru.

Renken starejši je skomignil z rameni. »Popoldne sem telefoniral v bolnišnico. Odgovorili so mi le splošno, da mu je bolje, da ga za zdaj ne morem ne obiskati ne govoriti z njim.«

Ilse Dannow je stisnila ustnice.

»To medda pomeni, da ga ima kriminalna policija še vedno pod nadzorstvom.«

»Nemogoče stanje!« Renken starejši je nejevoljno namrščil obrvi. »Vse polno važnega bi moral govoriti z njim — Nu, kdo pa trka?«

»Ne zamerite, če motim!«

Renken in njegova žena sta začudena in neprijetno dirnjena pogledala plečatega moža s temnimi brki, ki je stopil do mize

KUPIM

vsakovrstne knjige za lastno knjižnico. Ponudbe z navedbo knjig in cen na o. g. odd. Jutra pod »Posredni službinja« 23834-7

LJUBLJANSKI ZVON
tudi posamezne knjige, kupim. Ponudbe na o. g. odd. Jutra pod »Posredni službinja« 23834-7

ZNAMKE
kompletno zbirko ali posamezne partije, tudi prekomorske in pokrajinske, kupim. Ponudbe na o. g. odd. Jutra pod »Posredni službinja« 23834-7

KREZNE PLAŠČ
bop, in mufl, kupim. Ponudbe na o. g. odd. Jutra pod »Posredni službinja« 23834-7

VOZICEK
na 4 kolesih (nosilnost do 200 kg) kupim. Ponudbe na o. g. odd. Jutra pod »Posredni službinja« 23796-7

DAMAST PRT
in 6 servietov, kupim. Ponudbe na o. g. odd. Jutra pod »Posredni službinja« 23796-7

DEJNI PLAŠČ
perljasto večjo ali manjšo, kupim. Ponudbe na o. g. odd. Jutra pod »Posredni službinja« 23796-7

PREPROGO
perljasto večjo ali manjšo, kupim. Ponudbe na o. g. odd. Jutra pod »Posredni službinja« 23796-7

TAKOJ KUPIM
knjige: Prirodopis Zivalstva, Južniš, Kolarčev, nemško vadnico I del za I. gr. realno gimnazijo. Naslov v o. g. odd. Jutra pod »Posredni službinja« 23761-7

RADIOAPARAT
za 8 do 10 tisoč lir. kupim. Ponudbe na o. g. odd. Jutra pod »Posredni službinja« 23762-7

NA PERIFERIJ
Ljubljane prodam za 115.000 lepo parcelo. Ponudbe na o. g. odd. Jutra pod »Posredni službinja« 23762-7

Sobo odda
KABINET opremljen v srednji — oddam boljšemu gospodu z lastnim perlonom. — Naslov v o. g. odd. Jutra pod »Posredni službinja« 23801-23

Sobo odda
SOBICO priprosto s posebnim vho-dom, po močnosti s šte. dnikom, za dve osebi ishem. Plačam 250 do 300 lir. Ponudbe na o. g. odd. Jutra pod »Posredni službinja« 23805-23

ženitve
INTELEKTUALEC mlajši, želi radi pomani-kalno znanja spoznati boljšo damo v svrhu ženitve. Dopolne na o. g. odd. Jutra pod »Posredni službinja« 23788-25